NĂM THỨ MƯỜI LĂM. -- SỐ THỨ 307

MỖI SỐ : 0$04

NGÀY THỨ TƯ 22 JUIN 1927

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

N° 6653

GIÁ MUA BÁO

	1 năm	6 tháng	3 tháng	1 tháng
Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Ai-lao.	8$00	4$00	2$00	1$00
Nam-kỳ, Pháp-quốc và các Thuộc-địa Pháp	9 00	4.50	2 25	
Ngoại-quốc.	14 00	7.00	3.50	
Các làng và các công-sở.	10.00	5.00	2.50	

Hạn mua báo cứ kể từ ngày 1er hoặc ngày 16 mỗi tháng.
Các ngài mua báo xin gửi trả cho tiền trước.

Toutes les lettres destinées à la rédaction
doivent être adressées au directeur
68, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

PUBLICITÉ
Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix moyens, dernière page :

Une seule insertion.	0$30 le c/m
Contrat annuel	
Par centimètre et par insertion.	0$18 le c/m
Annonces judiciaires et légales.	1$50 le c/m
Petites annonces classées. . . .	0$20 la ligne

Cái hại theo học dở-dang của bạn thiếu-niên ta ngày nay

Người nước ta chừng mươi mười năm trở lại đây xem ra đã có cái xu-hướng về sự học mạnh lắm; kẻ chợ nhà quê nô-nức nhau về sự học; trai lành gái tốt đua đầy nhau về sự học; đến nỗi trường nào cũng chật, nhà trường mở thêm mãi mà vẫn chưa nhận được hết học trò, xin được một góc ghế ngồi ở cái bàn học nhà trường dễ thường cũng vinh hạnh không kém gì được một ngôi đóng đám ở nơi đình-trung miếu sở. Thấy người mình biết ham học như thế thì ai lại chẳng có bụng mừng thầm cho cái cơ tiến-hóa của nước nhà mai sau. Vậy mà sự học của người mình, cứ cái hiện tình bây giờ mà xét, lại hầu như gây thành ra có một cái kết-quả không hay, là những người học dở-dở dang dang phần nhiều thành ra một hạng người vô nghiệp vậy.

Ôi! mong cho trong nước có nhiều người đi học, nếu người đi học nhiều mà người vô nghiệp càng lại thêm nhiều, thì mong làm gì cho thêm tội. Không, không phải thế; cái kết quả không hay ấy là tự cái cách học của người mình sai lạc, chứ nguyên-nhân vốn không bởi sự học mà ra.

Thử nghĩ sự học là cái của báu thứ nhất ở trên đời, mà chính là cái yếu-cụ sinh-hoạt của người ta nữa. Phàm đã là người ai cũng nên học; có học thì kiến-văn mới được rộng-rãi, trí-thức mới được mở mang; người không học thì chỉ có cái năng-lực tay làm chân chạy, đầu đội vai mang; người có học thì ngoài cái năng lực ấy lại còn thêm được có cái năng-lực của khối óc khôn ngoan, tấm lòng suy nghĩ, mà cái trí khôn ngoan. Suy nghĩ của tấm lòng khối óc lại có thể giúp cho sức người hành-động thêm khéo léo lanh-chai; cũng một nghề, cùng một việc mà người có học với người vô học làm hơn kém nhau như một vực một trời; cho nên chẳng những là người làm việc bằng trí não phải học đã đành, mà người làm việc bằng chân tay không học cũng không được.

Người các nước văn-minh đời nay không đâu là không thực hành cái phép giáo-dục cưỡng bách, từ ấu học đến tiểu học, rồi trung học, ai cũng phải có cái công-phu học-vấn trong bảy tám năm trời; suốt người trong nước; người cày cuốc, kẻ thợ-thuyền, không mấy người là không xem nổi quyển sách, đọc thông tờ báo; người ta định cái trình-độ văn-minh của một nước chỉ phải xét ra cái số người biết chữ của nước ấy ít hay là nhiều.

Song, cách học của người ta không thiên trọng về đường khoa hoạn; những nhà có con em đi học và những học trò các trường học đều phần nhiều có một cái mục-đích chính đáng là cái mục-đích tập nghề luyện trí để mong sau này thành được những tay nông-nghiệp giỏi, công nghệ tinh, thương lớn, làm lợi cho nước, làm ích cho nhà. Xã-hội không lấy các nghề thực-nghiệp làm khinh; học trò cũng không lấy các môn thực-nghiệp làm rẻ. Trừ một số ít người nhân cái tính chất, cái cảnh ngộ, cái tài lực sở-cập mà có thể chuyên theo về nghề chính-trị, nghề pháp-luật, nghề văn-học, còn ai nấy đều lo lĩnh thụ được cái trí-thức phổ-thông, cái kỹ-năng nhu-yếu, rồi kẻ thì xoay ra làm ruộng mà thực-hành được những cách cải-lương tiến chủng, người thì xoay ra làm thợ mà cố sao phát-minh được nhiều cái mới, chế-tạo được nhiều cái hay, người thì xoay ra đi buôn mà cố sức tổ-chức được cho to, kinh-doanh được cho khéo; vì thế mà thực-nghiệp trong nước càng ngày càng phát-đạt, mà nước càng ngày càng thịnh, dân càng ngày càng giàu, thực là cái kết quả rất tốt của sự học phải đường vậy.

Người mình cái óc khoa cử tiêm-nhiễm đã tự mấy mươi đời; bây giờ theo đòi tân-học mà cũng chưa thoát khỏi cái tệ-tập thi cử ngày xưa; hễ đã bước chân vào nhà trường thì tưởng ngay như mình đã lẫn được cái bực thang phú quí hiển đạt rồi, đối với những bọn điền-tốt công-nhân, nghiễm-nhiên đứng hẳn ra một giai-cấp khác, đọc được năm ba câu sách thì ra dáng có ý bỉ tiện công việc không thèm làm; một trăm người học khéo lắm chỉ một hai người đi được tới nơi, còn biết bao nhiêu người đứng vơ-vẩn dọc đường, cũng cứ còn trông trước ngóng sau, hâm-tiện cái vinh-hoa của con người nhẹ bước; đất ruộng không người mở mang, công-nghệ phẩm ít người chế-tạo, mà kể hàng trăm hàng nghìn những cậu học-sĩ non sức dài vai rộng đành để cho cha mẹ vợ con anh em chúng bạn đeo cái nợ báo-cô, rồi mới sinh cớ gian bạc lận, thầy cung thầy cò, hiệt thì biển nhân thủ tài, hung thì đầu trộm đuôi cướp; trong xã-hội người chia lợi nhiều, người sinh lợi ít, cái tệ hại thật là gớm ghê, mà xét ra chỉ bởi người mình sự học sai đường nên mới gây ra có lắm người vô nghiệp như thế.

Muốn cho sự học có ích mà không có tệ thì nên bỏ hẳn cái ngộ-điểm ấy đi; phải lấy sự học là cái thuốc hay luyện óc đúc hồn, chứ không coi là cái đường tắt xu vinh trục lợi. Người nào học được tới nơi thì học, không thì học cho đủ cái thường-thức, rồi nên kiếm công tìm việc, mình tự lập lấy thân mình; đó tức là cái mục-đích chính đáng của sự học người Âu Mỹ đã được kết quả thật hay, mà ta nên bắt chước để cải chính sự học lầm lạc của ta vậy.

T.

Vô-tuyến-điện

Ngày 18 juin 1927

Nước Pháp

Cái vấn đề quan thuế

M. Bokanowski đọc một bài diễn văn tại phòng thương mại Rouen, có [illegible] mà gây nên sự sinh hoạt đắt đỏ, vì rằng định giá quan thuế cao quá, hoặc bãi lệ cấm đem nông sản xuất sang. Quan tổng trưởng bộ thương mại có nói lời ấy là trái hẳn với sự thực, vì về phần nhiều sản vật, thì quan thuế lại nhẹ hơn trước buổi chiến-tranh. Chỉ có những sản vật nếu trong nước xuất sản không đủ dùng, sẽ gây nên một cái nguy lớn cho quốc dân, thì quan thuế mới nặng hơn trước mà thôi. Ngạch quan thuế mới sẽ trả tình cho kỹ-nghệ của Pháp được quân bình, và làm lợi cho cả các nhà sinh thực, lẫn các nhà tiêu thụ. Sau ông có nói: Việc này là có quan hệ đến vận mệnh của ruộng vườn, của các xưởng thợ các nhà máy. Cái sự sống chết là ở đấy, ta phải biết chọn đàng nào phải thì làm.

Việc hủy các đồn binh ở nước Đức

Các nơi ngoại giao nói rằng việc chứng-nhận sự phá đồn binh ở đường cương giới phương đông nước Đức sẽ giao cho ba nhà giám định, mà trong số ấy có một người Hoa-kỳ.

Việc giao-tế với nước Đức

M. Bokanowski, tổng-trưởng bộ thương-mại, hội kiến với M. Passe, về việc lập lại bản giao ước tạm thời đến ngày 30 juin mãn hạn, và về các điều kiện trong bản giao ước thương mại của Pháp, và Đức.

Nước Đức

Một cuộc bay

Theo như tin đăng trong báo *Berliner Tageblatt*, một phi hành gia Đức tên là Bennacke định bay một cuộc từ Berlin đến San-Francisco, chỉ đỗ một trạm ở New York. Phi hành gia định dùng một cái máy bay ba máy phát động, sức mạnh 200 mã lực. Trên máy bay sẽ có bốn người ngồi. Sẽ bay qua trên các đảo Açores. Trong vòng tháng juillet sẽ khởi hành.

Nước Yougoslavie

Việc phân tranh với nước Albanie

Các báo đăng tin rằng đường cương giới của Albanie với Yougoslavie sẽ mở cửa, khiến cho liệt-cường có thể can thiệp vào ở Tirana để giải quyết việc khó khăn của hai nước lân cận với nhau. Nước Yougoslavie sẽ cứ để các tàu sông tàu bè đi lại với nước Albanie, và các quan lãnh sự nước Yougoslavie ở Albanie vẫn ở đấy.

Xe hỏa đụng nhau

Xe hỏa đụng nhau ở Bassu. Ba người chết và tám người bị thương.

Nước Esthonie

Việc giao tế với nước Nga

Chánh phủ Xô-viết mở ở Reval một hãng buôn bán để thay hãng *Arcos* ở Londres, hãng ấy sẽ buôn bán với Âu-châu.

Nước Anh

Việc giao tế với Ai-cập

Vua Fouad đến ngày 4 juillet sẽ tới Londres; nhiều báo trong số ấy có báo *Observer* nói nước Anh mong đặt cuộc liên minh vĩnh viễn với Ai-cập.

Ba-lan

Việc giao tế với nước Nga

Nước Nga không đặt sứ thần thế chân M. Voikoff ở Varsovie, như vậy thì cũng như tuyệt giao với Ba-lan.

Nước Nhật

Bay qua Thái-bình-dương

Các phi hành gia Nhật bản, đương xét việc bay qua Thái-bình-dương, chắc dạ rằng nếu có tiền chi tiêu các khoản thì có thể bay qua được.

Một sự tiến bộ trong nghề chế máy ảnh

Giáo sư Toyotaro Suhara, giáo sư tại nhà đại học Đông-kinh đã chế được một cái ống kính rất nhạy có thể chụp ảnh được luồng gió do đạn bắn, hoặc thuốc súng nổ mà sinh ra. Ông nói nay mai có thể chế được một thứ máy có thể đo sức mạnh một cái máy phát động tàu bay đương bay.

Thể lệ đi đường hỏa xa qua Tây-bá-lợi-á

Nước Pháp mới ưng thuận cái thể lệ sau này đối với những người dân Pháp, trong khi vào địa hạt Mãn-châu hay là ở địa hạt ấy ra: « Khi ở Mãn-châu ra, thì những người đi tỉnh nọ sang tỉnh kia, không phải có giấy thông hành. Ở các đồn cương giới phải trình giấy thông hành, nhưng không mất tiền phí tổn, khi vào Mãn-châu, hoặc để ở tạm lại đấy, hoặc là để ở ít ngày thôi, thì phải có chữ của quan lãnh sự Trung-hoa ở thành-phố nước Pháp mà mình khởi hành. »

A.R.I.P

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Tôi là người mua báo đồng niên, nhờ quí báo đăng lên báo mà chỉ bảo hộ tôi những điều pháp luật như sau này:

Nguyên tôi có một người bà con lấy một người vợ lẽ, mà chẳng may bây giờ người vợ lẽ ấy chết đi. Người vợ lẽ này có một đứa con giai riêng mới 12 tuổi và một cái cửa hàng. Song người vợ lẽ có nợ của người ta vài món tiền, thế thì người chồng có phải giả các món nợ ấy không, hay là đứa con phải giả.

Nếu người chồng phải giả nợ ấy thời người chồng có được giữ cái cửa hàng ấy không, hay người chồng phải giả nợ, mà cửa hàng không được giữ.

Mà nếu người chồng được giữ cái cửa hàng thời có phải nuôi đứa bé ấy không? và người chồng giữ cái cửa hàng này thời có ai kiện được không?

Vậy có thế nào, nhờ quý báo chỉ giáo cho, tôi đội ơn lắm.

LỜI ĐÁP. — Người đàn ông ấy không phải giả nợ cho vợ lẽ mình đã chết đi, vì tài sản của vợ lẽ là tài sản riêng không có chung với của chồng, vả lại chồng không phải là người thừa kế của vợ lẽ.

Người con riêng của người vợ lẽ ấy cũng không phải giả nợ cho mẹ, trừ ra có nhận cái tài sản của mẹ nó để lại thì không kể.

Người thừa-kế cái gia tài của người vợ lẽ ấy là đứa con riêng của người vợ lẽ, chứ không phải chồng sau của người này.

Ph. h-L.

Việc Trung-hoa

Ngày 15 juin 1927

Một cuộc hội nghị ở Thái-nguyên

Diêm-tích-Sơn sẽ mở một cuộc hội nghị tại Thái-nguyên (tỉnh thành Sơn-tây), có đại biểu của Tưởng-giới-Thạch và Phùng-ngọc-Tường đến dự nghị bàn về sự tiến hành của quân Sơn-tây về sau này.

Tại Thạch-gia-trang đã thiết quân luật, hết thảy các thương điếm, hạn đến 10 giờ đêm đều phải đóng cửa cả. Các đường giao thông bị nghẽn.

Tình hình chính phủ Vũ-hán

Ít lâu nay chính phủ Vũ-hán đối với sự hành động của đảng cộng sản đã nghiêm gia hạn chế. Hiện về nền tài chính của chính phủ ấy rất là khốn nạn, nếu không mau thực hành cái thủ đoạn quá kịch, thì khó mong vãn cứu được cái lòng tín dụng đã mất.

Đại cục ở Hán-khẩu dần dần đã khôi phục được nguyên trạng, người ngoài trở lại tô giới Hán-khẩu cũng đã nhiều.

Tưởng-giới Thạch với đảng cộng-sản

Vì ba tỉnh Hồ-bắc, Hồ-nam, Giang-tây đang bị đảng Cộng-sản quấy rối, nên Tưởng-giới-Thạch đã tuyên bố, phân phái các đạo quân Hồ-nam, Tứ-xuyên, Quảng-đông và Quảng-tây đều tiến lên đánh đảng cộng-sản. (*Dịch báo Tân*)

Ngày 18 juin 1927

Tin Vân-nam

Ở Vân-nam-phủ có tin rằng về việc đảo chính mới rồi có 400 người bị hại, và 600 người bị thương. Trong số ấy có 200 người đương phục thuốc ở nhà thương Pháp.

Ngày 10 juin. một số người biểu tình độ một trăm người đàn bà và nữ học sinh, tràn vào nhà báo *Shenan tia-Pao*, là cơ quan của đảng quốc-dân ở Vân-nam-phủ, đốt giấy má, và sổ sách, rồi hủy-hoại hết cả đồ đạc, đến nỗi mấy hôm nay báo không xuất bản được. Cái duyên-cớ là vì một viên biên tập báo ấy có đăng một bài tự thuật một buổi hội đồng của một hội nữ lưu mọi việc không [illegible].

A.R.I.P.

Văn học nước Pháp ở đời gần đây

III

Hiếu-nga vốn xuất thân là người nghèo khổ, về sau vì việc xướng văn học mới, bị xã-hội công kích. Năm 1850, vì phê bình chính sách phi thường của vua Nã-phá-Luân thứ ba (Napoléon III), bị chính phủ đuổi ra nước ngoài, bộ tiểu thuyết Những kẻ khốn nạn có tiếng đó, là ông viết khi lưu lạc ở nước Tỷ-lị-thì.

Trong phái lãng mạn văn học ở nước Pháp, cái người thiên tài cao nhất là ông Hiếu-nga, không phải bàn nữa, còn đến người phê bình giỏi, thì phải nói đến ông Thánh Bi-Vi. Ông Thánh Bi Vi không những là nổi tiếng ở nước Pháp, lại là một nhà phê bình giỏi ở châu Âu đời gần đây, trong sử văn học gọi ông là « ông tổ phê bình trong đời gần đây ». Ông thánh Bi-Vi buổi đầu nổi tiếng hay thơ, sau ông viết bộ Pa-lê bình-luận (Revue de Paris) và Lưỡng-thế giới-bình-luận (Revue des deux Mondes), chuyên tâm về việc bình luận đến 20 năm. Ông dùng sức bài bác cái phép phê bình theo bình thức hay là nương tựa lối cũ, chuyên lấy cái cảm tình của mình, để làm cái chuẩn đích phê-bình của ông. có người gọi là ý thức phê bình.

Ba nhà danh gia ở trong phái văn học lãng mạn nước Pháp, có thể họp thành một quần, tức là ông Bão-nhĩ-Y-trát-Khắc, bà Kiều-tị-tân và ông Đại-trọng-Mĩ. Ông Bão-nhĩ-Y-trát-Khắc khi sống không có danh dự vẻ vang, gì sau khi chết rồi, thì cái tài trước tác của ông mới dần dần xuất hiện. Bộ sách của ông khổ-tâm xuất đời để viết ra, là bộ tiểu thuyết rất có tiếng, tên là Nhân sinh hỉ kịch (La Comédie Humaine); cái nghệ thuật của ông cũng gần gũi với cái phái tự nhiên về sau; ông rất giỏi về sự miêu tả tính cách người ta, có người nói rằng trừ ông Sa-sĩ-tỷ-á thì ông Bão-nhĩ-trát-khắc là một nhà nghiên cứu rất tinh về tính cách loài người. Bà Kiều-trị-tân là một nhà nữ văn học rất có tài, mà cũng học vấn cũng rộng, những sách của bà viết ra có đến hàng trăm bộ, nhưng phần nhiều là tiểu thuyết, Ông Đại-trọng-mã là một nhà trước tác phổ thông, những vở kịch và những tiểu thuyết của ông viết ra, không cứ người lớn hay là trẻ con, đều thích đọc cả. Năm hai mươi ba tuổi, ông đã xuất bản một vở kịch, tên là « Hanh lợi thứ ba và triều đình vua ấy » (Henri III et sa cour). bản kịch cũng giống giống bản kịch A nhĩ na ni của ông Hiếu-nga, cùng đều khuynh hướng về đường cách mệnh, lại còn hai, ba vở kịch nữa cũng giống như thế, rồi sau lại [illegible] người lính ngự lâm pháo thủ » (Les trois Mousquetaires) và chuyện [illegible] (Le Comte de Monte Cristo) Tiểu thuyết của ông viết, phần nhiều là chuyện sử, ở phổ-thông xã hội truyền bá rất rộng.

Lại một ông có danh tiếng trong phái văn học lãng mạn nước Pháp là Mai-lý-mai, ông giỏi về lối đoản thiên tiểu thuyết. Ông Kha-thoát là một nhà văn chương rất tốt đẹp ở trong phái văn học nước Pháp, bộ tiểu thuyết Mạc bản cô nương (Mademoiselle de Maupin) rất có tiếng. Ông Mục-xuất là một người làm thơ hay nhất ở trong phái văn học lãng mạn nước Pháp, thơ và các vở kịch của ông, đều là cảm tình nồng hậu cả.

TIẾT THỨ BA

Văn học về tự nhiên chủ nghĩa

Từ năm 1830 giở về sau, là cái thời đại lãng mạn văn học toàn thịnh của nước Pháp. Về sau phái lý tưởng dần dần suy lui đi, cái nghĩa hiện thực dấy lên, việc văn học đối với lãng mạn chủ nghĩa phát sinh một cái phản động lực, từ cảm tình khuynh hướng quay lại lý trí khuynh hướng, từ không tưởng khuynh hướng, quay lại trực tiếp kinh nghiệm khuynh hướng, đó tức là sự vận động về tự nhiên chủ nghĩa đến năm 1860 mới dấy, nhưng trong khoảng từ năm 1830 đến năm 1860, có mấy nhà đại văn hào, ta phải nhắc đến.

Sau bọn ông Hiếu-nga, người chiếm được cái địa vị trọng yếu ở trong văn-học là ông Bão-thái-lai-nhĩ (Charles Baudelaire, đẻ năm 1821, mất năm 1867) Ông Bão-thái-lai-nhĩ là người thơ ở trong phái duy mĩ, khi khôn lớn lên đã đi du lịch các nước, sang cả Ấn-độ. Những núi sông cảnh vật ở xứ khác, thật có ảnh hưởng lớn vào trong thơ của ông. Năm 1857, tập thơ « Tập ác hoa » (Fleurs du mal) xuất bản, tiếng văn chương của ông mới lừng lẫy lên. Từ đó về sau, ông chỉ chuyên một nghề làm thơ, còn lối văn xuôi thì thôi không làm nữa. Trong tập thơ của ông, thật là nhiều bài thể chế kỳ dị, tự ông dựng mới ra, và có nhiều cái cảm xúc rất thâm hậu. Trong lời phê bình của một nhà làm thơ giỏi nước Anh có nói: « Ông Bão-thái-lai-nhĩ làm thơ, thường đem những cái hiện tượng rất hắc ám rất kỳ quái, hóa làm trang nghiêm mà lại hợp lẽ », đó thật là cái đặc sắc của ông Bão-thái-lai-nhĩ.

X, dịch thuật

Các lớp học trong vụ hè

(Cours de vacances)

Bắt đầu từ 1er juillet 1927 trở đi, tại Trung-bắc Học-hiệu sẽ mở những lớp dạy trong hai tháng hè, từ lớp Đồng-ấu đến lớp Cao-đẳng và lớp chuyên dạy những học-sinh đã có bằng Sơ-học Pháp-Việt thi vào trường Bảo-hộ hay trường Sư-phạm.

Trừ lớp này không kể, còn năm lớp trên kia chỉ chuyên dạy về hai môn là Pháp-văn và toán-pháp thôi.

Mỗi ngày chỉ học có một buổi.

Nữ học sinh từ lớp Trung-đẳng (Cours Moyen) trở lên sẽ học riêng. Giấy xin học bắt đầu nhận từ ngày 20 juin này trở đi.

Ai muốn hỏi thêm điều gì thì cứ lại Trung-bắc Học-hiệu ở phố Nhà-thờ (Rue Lamblot) số 22.

TÀU PRIMAUGUET Ở NAM-KỲ

Chiều ngày hôm thứ bảy tại nhà thị sảnh Saigon có đặt cuộc nhảy đầm mừng lính thủy và tàu *Primauguet* rất vui. Có quan tổng-đốc Nam-kỳ đến dự cuộc.

Hàng mấy nghìn người xuống tàu xem. Các sự xếp đặt trong tàu, và chỗ máy tàu tàu bay, người Nam xem ý lấy làm thích lắm.

Tin sau cùng

Quan Thống-sứ Pasquier.

Quan báo có đăng một bản lệnh để quan Pasquier Thống-sứ ở Đông-dương ra ngoại-ngạch, và ngài sẽ được cử vào một công vụ riêng.

Lại một cuộc bay qua Đại-tây-dương

Nay mai một chiếc máy bay Hoa-kỳ do phi-hành-gia Byrd cầm máy sẽ bay đi Paris, trên tàu bay sẽ có máy vô-tuyến-điện để thông tin luôn với các tàu bè, và các đèn ở bờ bể.

A. R. I. P.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	31 độ
15 giờ	36 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ	10	50
— ba, —	9	10
Thóc hạng nhất,	5	90
Bắp ngô	6	70

Giá bạc. — Kể từ ngày 21 Juin 1927 giá bạc ở kho Nhà nước định là 12 f, 85.

Thời giá quốc trái :

Ngày 14 Juin 1927

3 %	hoàn dần		69 f.50
3 1/2 %	hoàn dần		94 f.50
4 %	vĩnh viễn	1917	64 f.85
4 %	»	1918	64 f.15
6 %	»	1920	89 f.85
5 %	hoàn dần	1920	89 f.00
4 %		1925	93 f.00

Ngày 20 Juin 1927

3 %	vĩnh-viễn	59 f.25
5 %	1915-1916	76 f.25

Tin tàu. — Tàu *Claude Chappe* đến ngày thứ năm 23 juin, hồi 6 giờ, ở Haiphong sẽ chạy đi Tourane Qui-nhơn và Saigon. Vào Saigon các thư từ sẽ chuyển sang tàu *Angers* chừng ngày 27 juin thì khởi hành.

Các thư từ ở Hanoi sẽ đem xuống Haiphong chuyến xe lửa 20 giờ 7 phút tối thứ tư 21 juin.

— Tàu *Tonkin* đến ngày thứ tư 22 juin hồi 10 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy đi Hongkong.

Các thư từ mang xuống Haiphong chuyến xe lửa, 20 giờ 7 phút tối 21 juin.

Tại phủ Toàn-quyền. — Quan phó Toàn-quyền Monguillot lên Tam-đảo chiều hôm qua để chào quan Toàn-quyền Varenne thì sáng hôm nay đã trở về Hanoi.

Cá kết-quả việc biểu-tình ngày chủ-nhật. — Trong số báo ngày hôm qua bản-quán có đăng rằng sau khi xô xát có mấy người bị bắt ở dưới Bạch-mai là những ông này: MM. Lều-thọ-Xá, Ng-xuân Lâm là học sinh, Ng-đình Cẩn thư-ký công-chính, Ng-thái-Bảo thư-ký công-ty Vân-nam, Đỗ-đăn-Qui và Hoàng-v-Đình làm máy, Ng-văn-Vân, Lê-trung-Nguyên, Lê-v-Thịnh là học sinh. Ngay buổi tối hôm ấy lính cảnh-sát với khố-xanh giải ngay về nộp quan Biện-lý Hanoi.

Ngày hôm ấy ở tòa án, sở cảnh-sát, mật-thám, sen-đầm đã dự bị sẵn sàng, lúc nào các tòa các sở ấy cũng có người đợi sẵn để làm việc.

Cứ theo như dư-luận thì trong đám đông người ấy có mấy ông bị bắt oan như M. Cẩn làm sở công-chính bữa đó cùng vợ con xuống Phúc-trạng đem hương hoa đi viếng mộ người nhà thì bị nghi-ngờ là nhiệt thành biểu-tình nhất trong những người biểu-tình nên dù cãi thế nào cũng không được. Những xe ô-tô nhà thương hôm ấy đem xuống phòng việc chở binh lính đến được về không vì bên lính không ai bị thương cả.

⁂

Đêm tối chủ-nhật tòa Dự-thẩm lấy cung ngay, đến chiều thứ hai liền đem ra xử tại tòa án Trừng trị, công-chúng không mấy người biết, vì có lại không có việc nào xử mau như thế.

Những người bị cáo về việc ấy là MM. Đỗ-đình-Cửu, Nguyễn-bá Song, Hoàng-v-Đình, Lê-văn-Tỉ, Đỗ mộng-Hải, Lều-thọ-Xá, Ng-xuân-Lâm, Ng-văn-Vân, Lê-tiến-Nguyên, Ng-thái-Bảo, Ng-đình-Cẩn. [illegible] việc đánh nhau với lính cả, phần nhiều thì khai là đứng xem bị lính khố xanh đánh và ngã xuống đường thì bắt vu là chống lại. Như là M. Ng-thái-Bảo khai rằng đi chơi thấy những người ở xe điện nói rằng ở Bạch-mai có nội nọp để tế cụ cử Can nên có xuống xem, vì chỉ thấy yết thị cấm sự biểu đăng tình ở các phố xá thôi, khi xuống đến Bạch-mai thấy có nhiều người bị lính bắt thì có đến để làm thông ngôn hộ. Trong khi đó có mấy người lính khố xanh sấn càng xe đánh vào đầu rồi bắt ngay.

M. Lều-thọ-Xá thì khai ra thấy người anh em bạn bị lính đánh đau nằm ở bờ đường có đến ngồi bên cạnh để trông nom lính tráng đuổi đi, thấy xin ở lại tới bắt, chứ không có đánh nhau với lính tráng.

M. Đỗ-mộng-Hải khai rằng thấy lính tráng đánh những người đi xem tế cụ cử Can thì có can ngăn rồi bị bắt chứ không có dự cuộc giao chiến.

M. Ng-đình-Cẩn khai rằng hôm ấy nhân ngày chủ nhật có đem vợ con xuống nghĩa địa để thăm mộ đứa con để ở đấy, nhưng đi đến ngã tư Bạch-mai thì lính tráng không cho đi vào nghĩa trang đương chực quay về thì thấy lính tráng đánh xô đuổi những người đi xem phải đưa vợ con đứng vào một cái lều gần đường, sau thấy lính bắt vu cho là rải sỏi nồi hiên cho những người đi xem đánh lính chứ thực không có dính dáng gì vào cuộc đánh nhau ấy cả.

Tòa hỏi những chứng tá là lính sen đầm và lính cảnh sát tây rồi kết án phạt MM. Đỗ-mộng-Hải, Ng-thái-Bảo mỗi người 1 năm tù.

MM. Đỗ-đình-Cửu, Ng bá Song, Hoàng van Đình, Lê van Tỉ, Lê tiến Nguyên mỗi người 6 tháng tù.

MM. Lều-thọ-Xá, Ng xuân Lâm và Ng văn Vân mỗi người 3 tháng tù.

Còn M. Ng đình Cẩn thì tòa hoãn lại để sau này nghị án.

Việc phòng-vệ xứ Đông-dương. — Quan nguyên soái Claudel đi phái bộ ở Pháp sang, đã đi thăm suốt dọc biên-cương Bắc-kỳ từ Moncay đến Sóc-giang (Cao-bằng), và đã thương nghị cùng các quan nguyên-soái coi đạo binh Trung Bắc-kỳ.

Ngày mai, binh-vụ thương hội đồng sẽ họp để xét mọi điều trình của quan nguyên soái Claudel về việc phòng-vệ mặt biên-cương các tỉnh Bắc-kỳ giáp với Quảng-đông, Quảng-tây.

Chiều nay, quan Toàn-quyền ở Tam-đảo và để dự kỳ Hội-đồng ấy.

Tiền lộ-phí và cách vận tải của các viên chức làm việc nhà nước. — Phàm các viên chức làm việc các sở nhà nước ở Đông-dương (bất cứ là ngạch tương đương, ngạch thượng hạng, thứ hạng hay là ngạch dưới, trừ ngạch quan lại Annam và ngạch khố-xanh khố vàng kể) về khoản tiền lộ phí và lưu trú, về cách vận tải ở thuộc địa và ở miền Viễn-đông thì theo như các biểu kê sau này:

Tiền phụ cấp lưu trú không được trả quá ba tháng ở luôn trong một hạt. Hễ ở luôn trong một hạt thì quá 15 ngày, tiền phụ cấp phải giảm đi một nửa.

Tiền phụ cấp hàng ngày của các viên chức sẽ tùy theo số bữa ăn, một bữa hay hai bữa ăn ngoài và có phải ngủ trọ ở ngoại địa - hạt mình hay không.

HẠNG	SỐ PHỤ CẤP	PHỤ CẤP VỀ		
	cộng	Một bữa	Hai bữa ăn	Ngủ ở ngoài
Hạng nhất A. . . .	6$00	2$00	4$00	2$00
— B. . . .	4 50	1 50	3 00	1 50
Hạng nhì A. . . .	3 00	1 00	2 00	1 00
— B. . . .	2 00	0 67	1 33	0 67
— C. . . .	1 20	0 40	0 80	0 40
Hạng ba. . . .	0 90	0 30	0 60	0 30
— tư. . . .	0 60	0 20	0 40	0 20
— năm và sáu.	0 40	0 13	0 25	0 13

Những người thư bậc nào thuộc về hạng nào thì sẽ tùy theo lương bổng mà tính như sau này:

Niên bổng từ 3 000$ trở lên thuộc về hạng nhất A.

Niên bổng từ 2401$ đến 2999$ thuộc về hạng nhất B.

Niên bổng từ 1540$ đến 2400$ thuộc về hạng nhì A.

Niên bổng từ 1100$ đến 1539$ thuộc về hạng nhì B.

Niên bổng từ 900$ đến 1099$ thuộc về hạng nhì C.

Niên bổng từ 684$ đến 899$ thuộc về hạng ba.

Niên bổng từ 451$ đến 683$ thuộc về hạng tư.

Niên bổng từ 378$ đến 449$ thuộc về hạng năm.

Niên bổng từ 378$ trở xuống thuộc về hạng sáu.

Đây là lược thuật những điều cốt yếu, còn ai muốn biết rõ nghị định ấy thì cứ xem ở quan-báo Đông-dương ngày 10 juin.

Một sở trợ-tế về đức-dục và trí-dục cho những người Đông-dương ở bên Pháp. — Nay đặt ra một sở trợ tế về đức dục và trí dục cho những người Đông-dương ở bên Pháp (*Service d'assistance morale et intellectuelle des Indochinois en France*); sở ấy tuy tùng về phủ Toàn quyền nhưng mở tại Paris. Sở ấy sẽ mở tạm tại Đông-dương kinh tế cục. Sở này khác hẳn sở kiểm-soát người Đông-dương ở bên Pháp đã do nghị-định bộ Thuộc địa đặt ra ngày 12 décembre 1925, mục đích để giúp đỡ về đường tinh thần cho những người Đông-dương trú tại Pháp như là học sinh và lao động bất cứ nam hay nữ, để giúp đỡ, để chỉ bảo cho những người ấy bằng cách năng trực tiếp với từng người để làm môi giới cho những người ấy với các hội đồng làm việc từ thiện, các hội đồng công thương nào sắn sóc đến xứ Đông-dương và sự tiến hóa của xứ ấy.

Chức chánh sở trợ-tế về đức dục và trí dục sẽ do quan Toàn-quyền bổ, ngoài cái tiền lương bổng và các phụ cấp theo với ngạch của mình, mỗi năm lại được một số tiền lương nữa là 18 000 francs và 6.000 fr. phụ cấp.

Quan chánh sở ấy mỗi tháng phải có một tờ trình gửi về quan Toàn-quyền ở Hanoi và gửi trình quan Thượng-thư Thuộc-địa một bản sao cái tờ trình ấy.

Quan cai-trị Chassaing trong khi ở Pháp thì được cử làm chánh sở trợ tế về đức dục và trí dục cho người Đông dương.

Cuộc đánh số giúp dân bị lụt. — M. Servoise giám đốc các việc chính-trị và hành chính tại Bắc-kỳ nay được cử làm hội-viên trong hội-đồng kiểm soát cuộc mở số giúp dân bị lụt Bắc-kỳ thay cho M. Graffeuil.

Quan cai-trị Bottini phải khổ sở lên Hanoi. — Trong số báo ngày hôm qua, bản quán đã đăng cái nạn ô-tô gớm ghê xảy ra tại đường Đồ-sơn, là quan bác-sĩ Guiselin và bà de Bottini bị nạn chết ngay, còn ông de Bottini thì thiếp bầm và bệnh tình sống nguy lắm. Tối hôm qua ở Haiphong đã phải đưa ngay ông de Bottini lên Hanoi, vì ở đây mới có thầy chuyên-môn.

Trường Cao-học Đông-Pháp. — Ngày hôm qua tại trường Cao-học Đông-pháp đã bắt đầu thi tốt nghiệp. Các đầu bài như sau này:

Bài thứ nhất. — Des successions irrégulières en droit français.

Bài thứ hai. — Du partage en droit français.

Lời cảm ơn. — Chúng tôi xin kính tạ các cụ, các quan, các ông, các bà, đã tỏ tình thân ái chia buồn, phúng viếng và đi đưa đám thân-phụ chúng tôi ngày 18 juin vừa rồi rất đông như vậy. Cái thịnh tình ấy, chúng tôi cảm động lắm, không bao giờ dám quên

Con giai : Hoàng-hữu Giao,
Hoàng-hữu Tường
Hoàng-hữu-Kiên
Hoàng-hữu-Huy
Con rể : Dương-tam-Hoàn.
Đồng gia quyến đồng kính tạ.

Sữa BERNA

Là thứ thực - phẩm tốt độc-nhất vô-xong.

COURS DE VACANCES
VICTOR HUGO
No 67, Bd Carnot, Hanoi
Cours Secondaires — Préparation aux Baccalauréats (Septembre)
par cours et leçons. 7051

FEU MATHIAS PASCAL

Chiếu tại rạp Cinéma Palace Hanoi, từ thứ tư 15 đến thứ ba 21 juin 1927 Tích chuyện lý-thú vui suốt trò, nhiều cảnh lạ, lắm đoạn hay.

LE CAVALIER SANS TETE

Chiếu tại rạp Family Cinéma từ thứ tư 15 đến thứ sáu 17 Juin 1927 (2 hồi đầu) chuyện dị kỳ, lắm cảnh cười tức bụng.

Từ thứ bảy 18 đến thứ ba 21 Juin 1927 chiếu phim ảnh tàu rất hay.

MẶC TÂY

Qui-khách muốn cho các cô, các cậu bé mặc tây. Xin mời quá-bộ lại hiệu DEMANGE HANOI xem qua. Hiệu ấy mới nhận được rất nhiều quần áo trẻ con, bằng tơ, đủ các mùi, kiểu đẹp, giá chỉ từ 2 đồng đến 3 đồng thôi.

Phần thứ ba, quyển thứ 1 2 và 3 và quyển thứ 4,5 6 và 7 đã xuất bản rồi — Xã-hội tiểu-thuyết của ông Victor Hugo, phần thứ ba, từ quyển thứ nhất đến quyển thứ bảy, đóng làm hai quyển (Les Misérables de Victor Hugo, 3ème Partie, Livres 1, 2, 3, 4, 5, 6 et 7) đã xuất bản rồi. Quyển thứ 1, 2 và 3, dày 251 trang giá bán mỗi quyển 0$55 và quyển thứ 4, 5, 6 và 7, dày 299 trang giá bán mỗi quyển 0$65. Ở xa, tiền cước gửi mỗi quyển 0$10, hoặc hai quyển gửi làm một gói 0$30, hoặc cả 11 quyển từ hồi đầu gửi làm một gói 1$00.

Báo «Pháp-Việt Nhất-Gia» phải bỏ quán. — Nghị-định ngày 30 juillet 1926 cho phép mở tờ báo *Pháp Việt Nhất Gia* ở Saigon thì nay bãi đi, vậy báo ấy không được xuất bản kể từ ngày 15 juin 1927.

Tòa Thượng-thẩm. — Sáng hôm nay tòa thượng-thẩm xử những việc sau này:

Bội tín. — Trương-văn-Tư là cai cu li nhận của chủ hơn 300 đồng bạc để phát tiền lương cho cu li. Nhưng tên ấy ăn bớt 191 đồng giữ lấy tiền. Tòa án trừng trị Haiphong phạt tên ấy 4 tháng tù và 100 quan. Tòa thượng thẩm y tội tù và tăng tiền phạt lên 200 quan.

Vỡ nợ. — Vũ-tăng-Tật trước Đang Long có mở hiệu đóng xe cho thuê. Sau vì án tiêu nhiều biết rằng không lo được tiền trả các chủ bán những vật liệu đóng xe, mới đem những các xe bán lấy tiền tiêu rồi báo là vỡ nợ ăn xử tướng. Tòa án trừng trị Haiphong phạt Vũ-tăng-Tật 6 tháng tù Tòa thượng thẩm y án.

Ăn cắp xe đạp. — Nguyễn-văn-Thuc ăn cắp một cái xe đạp của một người tên là Vũ-đình Lệ để ở cửa hiệu Gô-đa. Hỏi thì tên ấy muốn gỡ tội khai rằng đi xe đạp đến hiệu Gô-đa, khi vào để xe ở cửa, đến lúc ra thì mất, thấy có cái xe để bên cạnh ngỡ là ai đi lầm nên lấy xe ấy đi. Tòa án trừng trị Hanoi phạt tên ấy 8 tháng tù. Tòa thượng thẩm giảm tội tù xuống 6 tháng.

Quấy rối sự trị an trong nước. — Diệp-văn-Man bị tòa án Trừng-trị Lai-châu phạt 1 năm tù về việc làm rối sự trị an trong nước. Vì quan chưởng lý chống án xin tăng phạt, nên tòa thượng-thẩm tăng lên ba năm tù.

Người làm công bất lương. — Trương văn Ngũ, Tô phú Bật làm công cho hiệu Công thành, thông đồng với một tên nữa là Tuy ăn cắp đến của hiệu ấy đến 600 đồng bạc tư lựa đem bán chia tay nhau tiêu. Tòa án trừng trị Hanoi phạt Trương-văn-Ngũ và Tô-phú Bật mỗi tên tám tháng tù, và bắt phải liên đới với tên Tuy, do tên này không chống án, bồi cho chủ 424 đồng bạc.

Ăn cắp gạo. — Phạm-trọng-Chất là sở, làm ở công ti nấu rượu, ăn cắp của công ty ấy 3 tấn gạo đem qua tường để cho đàn bà thầu tàu thì bị lính cảnh sát bắt được, tòa án trừng trị Hanoi phạt Phạm-trọng-Chất 18 tháng tù tòa Thượng thẩm y án.

Thi phép tốc ký tại phòng Thương-mại Hanoi. — Chiều hôm qua hồi 3 giờ tại phòng thương mại Hanoi đã mở kỳ thi tốt nghiệp về phép tốc ký (Sténographie) Cả thảy có 10 nữ học-sinh và 5 nam học-sinh, do Mme Grémillet là thầy học đưa đến ứng thí.

Những người trúng tuyển là :

Mỗi phút 100 chữ

1er — Mlle Malbert Yvonne Ưu hạng, 2e — M. Nguyễn mạnh Phương, ưu hạng (được lời hội đồng khen), 3e — Mlle Malbert Jeanne, 4e — Mlle Fientot Joséphine, 5e — Mlle Giran Simone, 6e — Mlle Fientot Georgette, 7e — Mlle Malbert Gabrielle, 8e — Mlle Baran Jeanne Bình hạng.

Mỗi phút 80 chữ

1er — M. Nguyễn cao Chính, Bình hạng, 2e — Mlle Moulin Jeanne, Lilla. 3e — M. Diệp x. Nguyện dit Sy, 4e — Mlle Bouchon Mathilde, 5e — M. Ng-văn Lưu, 6e — Mlle Fafentin Simone.

CÁC NHÀ DÙNG ĐỒ ẢNH NÊN BIẾT

Vì hiệu bào chế Montès, 54 phố Paul Bert, Hanoi mua nhiều, và mua được rẻ, nên hiệu ấy lại có thể bán được các chất Hyposulfite de Soude, Bisulfite de Soude, Sulfite de Soude, Hydroquinone, và tất cả các thứ dùng vào nghề ảnh, theo giá rất rẻ.

Viết thư mà hỏi giá.

Công luận báo đổi chủ. — Công-ti «Société indochinoise d'informations», nay được kế tiếp M. Séc về cái quyền xuất bản tờ *Công Luận Báo* đã được phép ngày 23 février 1927.

Hội đồng bảo trợ những người tàn tật vì chiến tranh. — M. Bride giám đốc các việc chính-trị và hành chính tại Bắc kỳ nay ấy làm chánh hội-đồng bảo trợ cho những người tàn tật về cuộc chiến tranh thay M. Graffeuil bổ quyền Thống-sứ Bắc-kỳ.

Ngạch lục-sự và thư-ký lục-sự sửa đổi lại. — Ngày 13 juin vừa rồi quan Toàn-quyền đã ký nghị định sửa đổi lại mấy đạo nghị định ngày 5 septembre 1912 và 22 mars 1923 tổ chức ra ngạch lục sự và thư ký lục sự tại các tòa án đệ nhị cấp ở các tỉnh. Dịch đăng hết đạo nghị định ấy thì dài lắm, vậy nay bản quán chỉ lược những điều cốt yếu như sau này :

Phàm những người quán ở Bắc-kỳ hay là người nhập tịch dân Pháp thì có thể được bổ vào ngạch lục-sự và thư ký lục sự.

Ngạch ấy có :

2 bậc chánh lục sự.
3 — lục sự thượng hạng
2 — lục sự
3 — thư ký lục sự thượng hạng
5 — thư ký lục sự
1 — thư ký tập sự

Bậc thư ký lục sự tập sự thì tuyển trong những người có bằng cao-đẳng tiểu học Pháp-Việt.

Bậc lục sự hạng nhì hay là lục sự tập sự niên bổng 1.144$00 thì tuyển ở :

a) một phần ba lấy trong những người có bằng tú tài lấy.

b) một phần ba lấy trong những thư ký lục sự làm được 6 năm với nhà nước Pháp và có thi đỗ lục sự.

c) một phần ba lấy trong các hàng thư ký lục sự thượng hạng đã làm việc ít ra được ba năm.

Hễ không có người hợp tư cách như nói ở trên thì để dành cả cho những hạng thư ký lục sự đã làm được 6 năm và có thi đỗ và nếu không có người thi đỗ thì lại để dành cho các hàng thư ký lục sự thượng hạng hạng nhất.

Chức lục sự hạng nhất hay lục sự tập sự niên bổng 1320 thì một phần ba để dành cho những người có bằng tốt nghiệp ở trường cao học Đông-Pháp và hai phần ba cho những hàng lục sự hạng nhì đã làm việc được ba năm.

Theo như nghị định này thì niên bổng của ngạch lục sự từ bậc tập sự đến bậc chánh lục sự được từ 1144 đồng đến 2400 đồng và của ngạch thư ký lục sự, từ bậc tập sự đến bậc thư ký lục sự thượng hạng nhất được từ 450 đồng đến 1.074 đồng.

Bệnh tả. — Ngày hôm qua hai người bị bệnh chết thì đã đem đi chôn ngay.

Lính say rượu. — Ngày hôm 20 vào hồi 6 giờ 45 7 người lính tây vào ăn trong hiệu cơm tây ở bờ hồ số nhà 29, cả bọn say rồi tìm đường đánh lảng chạy trốn mất. Một người lính tên là Simon vì say quá không sao chạy được, nên bị bắt và đưa vào trại lính

Người lịch sự chỉ
hút thuốc-lá Mélia
không hút thứ khác

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Cái nạn ô-tô rất ghê gớm. — Việc này, trong số báo hôm qua đã nói, nay lại được tin rõ ràng hơn như sau này :

Nguyên tối thứ bảy vừa rồi, ông de Bottini, quan cai trị tại phủ Thống sứ, xuống Hải-cảng thăm ông bạn là bác sĩ Guiselin. Sau khi tiệc xong, bác sĩ Guiselin hẹn mời ông bà de Bottini đi ra Đồ-sơn hóng mát. Bác sĩ Guiselin cầm máy lấy. Xe vừa vui đi, tới chỗ cách Đồ-sơn chừng 3 km, lúc ấy vào khoảng gần 11 giờ đêm, thì cánh xe đâm phải cái đường con chạch một cái rất mạnh, đổ nhào người lên, hai vợ chồng M. de Bottini bị bắn văng ra ngoài, Mme de Bottini chết ngay lập tức. M. de Bottini thì bị gẫy cái xương quai hàm nằm bất tỉnh nhân sự, còn bác - sĩ Guiselin nằm dưới xe bị thương nặng khi đưa về dọc đường thì chết.

(Xem trang thứ ba cột thứ hai)

CHỈ BÁN VÉ
đến hết ngày *24 Juin này* THÌ THÔI
Có 1$00 may ra làm giầu được **100.000$00**
(CUỘC ĐÁNH SỐ LẤY TIỀN GIÚP DÂN BỊ LỤT)
Đến ngày 1er Juillet 1927 thì mở số
Bán vé tại bản-quán
XIN MUA MAU, KẺO HẾT !!!
Ở xa gửi mua, xin định thêm tiền cước gửi Recommandé vé lại.
XIN MUA MAU, KẺO HẾT !!!

CHỈ CÓ MỘT THỨ THÔI

Thuốc đau mắt vàng rất công-hiệu mà quý - khách đã hoan nghênh bấy nay thì ở trên lọ thuốc phải có biên rõ « *COLLYRE JAUNE selon la formule du Dr Casaux* ».

Thuốc cũng vàng, giấy gián lọ cũng vàng mà giấy bọc cũng vàng, các quý khách nên đòi bằng được như thế thì mới khỏi nhầm.

Bán tại hiệu bào-chế :
CHASSAGNE
59, Rue Paul Bert, Hanoi 3002

Les misérables

DE VICTOR HUGO

(*Suite*)

Entrez, mon bienfaiteur, répéta Jondrette se levant précipitamment.

M. Leblanc parut.

Il avait un air de sérénité qui le faisait singulièrement vénérable.

Il posa sur la table quatre louis.

– Monsieur Fabantou, dit-il, voici pour votre loyer et vos premiers besoins. Nous verrons ensuite.

Dieu vous le rende, mon généreux bienfaiteur! dit Jondrette; et, s'approchant rapidement de sa femme;

Renvoie le fiacre!

Elle s'esquiva pendant que son mari prodiguait les saluts et offrait une chaise à M. Leblanc. Un instant après elle revint et lui dit bas à l'oreille:

– C'est fait.

La neige qui n'avait cessé de tomber depuis le matin était tellement épaisse qu'on n'avait point entendu le fiacre arriver, et qu'on ne l'entendit pas s'en aller.

Cependant M. Leblanc s'était assis.

Jondrette avait pris possession de l'autre chaise en face de M. Leblanc.

Maintenant, pour se faire une idée de la scène qui va suivre, que le lecteur se figure dans son esprit la nuit glacée, les solitudes de la Salpêtrière couvertes de neige, et blanches au clair de lune comme d'immenses linceuls, la clarté de veilleuse des réverbères rougissant çà et là ces boulevards tragiques et les longues rangées des ormes noirs, pas un passant peut-être à un quart de lieue à la ronde, la masure Gorbeau à son plus haut point de silence, d'horreur et de nuit, dans cette masure, au milieu de ces solitudes, au milieu de cette ombre, le vaste galetas Jondrette éclairé d'une chandelle, et dans ce bouge deux hommes assis à une table, M. Leblanc tranquille). Jondrette souriant et effroyable, la Jondrette, la mère louve, dans un coin, et, derrière la cloison, Marius, invisible, debout, ne perdant pas une parole, ne perdant pas un mouvement, l'œil au guet, le pistolet au poing.

Marius du reste n'éprouvait qu'une émotion d'horreur, mais aucune crainte. Il étreignait la crosse du pistolet et se sentait rassuré. – J'arrêterai ce misérable quand je voudrai, pensait-il.

Il sentait la police quelque part là en embuscade, attendant le signal convenu et toute prête à étendre le bras.

Il espérait du reste que de cette violente rencontre de Jondrette et de M. Leblanc quelque lumière jaillirait sur tout ce qu'il avait intérêt à connaître

XIX

Se préoccuper des fonds obscurs

A peine assis, M Leblanc tourna les yeux vers les grabats qui étaient vides.

— Comment va la pauvre petite blessée? demanda-t-il.

— Mal, répondit Jondrette avec un sourire navré et reconnaissant, très mal, mon digne monsieur. Sa sœur aînée l'a menée à la Bourbe se faire panser. Vous allez les voir, elles vont rentrer tout à l'heure.

– Madame Fabantou me paraît mieux portante? reprit M. Leblanc en jetant les yeux sur le bizarre accoutrement de la Jondrette, qui, debout entre lui et la porte, comme si elle gardait déjà l'issue, le considérait dans une posture de menace et presque de combat.

– Elle est mourante, dit Jondrette. Mais que voulez vous, monsieur? elle a tant de courage, cette femme-là! Ce n'est pas une femme, c'est un bœuf.

La Jondrette, touchée du compliment, se récria avec une minauderie de monstre flatté:

Tu es toujours trop bon pour moi, monsieur Jondrette!

— Jondrette, dit M. Leblanc, je croyais que vous vous appeliez Fabantou?

Fabantou dit Jondrette! reprit vivement le mari. Sobriquet d'artiste!

(*A suivre*)

Những kẻ khốn-nạn

Xã-hội tiểu-thuyết, của ông Victor Hugo

NGUYỄN-VĂN-VĨNH dịch.

(*Tiếp theo*)

Thằng *Jondrette* thì đứng phắt dậy ra đón mà rằng:

— Xin ân-nhân bước vào.

Ông Trắng-toát vào.

Lúc ấy ông có một vẻ mặt điềm-tĩnh thật là đạo-mạo.

Ông xỉa bốn đồng tiền vàng lên trên bàn mà rằng:

— *Fabantou* ông hỡi, đây là để ông trả tiền nhà và để chi những món ăn-tiêu cần-kíp. Sau này rồi ta sẽ liệu.

Thằng *Jondrette* trả lời:

— Ân-nhân thật có lòng hà-hải. Thiên-chúa rồi sẽ đền bồi lại cho. — Rồi thì nó vội-vàng ghé vào tai con vợ mà rằng:

— Trả tiền xe cho nó đi đi:

Trong khi thằng chồng mời-chào vồ-vập thì con vợ đứng khuất vào trong, rồi kéo ghế ra để khách ngồi. Được một lát mụ mới lại ra mà sẽ ghé vào tai bảo thằng chồng rằng:

— Xe đi rồi.

Tuyết xuống từ sáng không dứt hột cho nên mặt đường tuyết phủ dầy, đến nỗi cỗ xe đến lúc nào cũng không ai nghe tiếng, mà xe đi cũng phông thấy lạch-cạch.

Ông Trắng-toát ngồi xuống.

Thằng *Jondrette* kéo cái ghế kia mà ngồi đối-diện với ông.

Bây giờ muốn biết cho thật đúng chân-dung cái tấn kịch sắp xẩy ra lúc đó, thì độc-giả phải tưởng-tượng ra cái cảnh-trí như sau này: Trời đêm lạnh ngắt, cả một vùng vắng-vẻ xung-quanh nhà-thương *Salpêtrière* tuyết phủ trắng-sóa, bóng trăng chiếu vào thì nó lại thành ra như những chăn trắng lớn đắp cho người chết vậy, những cây đèn ngoài đường thì lù-mù sáng như là những đèn đề đêm, nom nó thành ra đó đây những đám đỏ, có vẻ sầu-thảm bi-ai, ở dọc con đường lớn và ở những hàng dài cây du đen sì, cách từ đó lan ra xung-quanh đến chừng tư góc dặm, nhìn cũng chẳng có một ai qua-lại; cái nhà nát *Gorbeau* khi ấy là im lặng nhất, là thê-thảm nhất, là tối-tăm nhất. Trong cái nhà nát ấy, ở giữa nơi vắng-vẻ quạnh-hiu ấy, ở giữa nơi tối-tăm mù-mịt đó, thì có cái buồng thênh-thang mà tồi-tàn dơ-bẩn của nhà *Jondrette* ở, trong nhà thắp một cây nến, có hai người ngồi bên một cái bàn, một là ông Trắng-toát điềm-tĩnh như không, hai là thằng *Jondrette* miệng nhoẻn cười mà trong lòng bung-biềm; còn mẹ *Jondrette* thì thật như con lang cái nằm trong một xó; thế rồi bên kia bức vách thì *Marius* không ai nom thấy, đứng rình, đứng nghe không sót một lời nào cả, đứng nhìn không sót một cái giơ tay, mắt thì áp vào cái lỗ thủng mà tay thì cầm sẵn khẩu-súng nạp rồi.

Cái cảm-tình của *Marius* lúc ấy vả là một cái ghê gớm mà thôi chứ không sợ chi hết. Tay cậu nắm chặt lấy cái báng-súng là vững trong bụng rồi. Trong bụng nghĩ: Ta muốn cầm-hãm lấy thằng đồ-khốn này lúc nào mà chẳng được.

Cậu đã biết rằng lính cảnh-sát ẩn-núp cả đâu quanh đó rồi, chỉ chờ một cái dấu-hiệu của ta là giơ tay ra mà thôi.

Vả cậu lại có một điều hi-vọng là nhờ cuộc chạm trán xô-xát này, nhờ cuộc gặp-gỡ của thằng *Jondrette* với ông Trắng-toát này, có lẽ ta được vỡ ra mấy điều bí-nghĩa khẩn-thiết cho ta đây.

XIX

Nhìn các xó tối

Ông Trắng-toát vừa thoạt ngồi xuống đưa ngay mắt nhìn hai cái ổ-nằm thì thấy không ai nằm cả. Ông bèn hỏi thăm:

— Tội-nghiệp con bé đứt tay giờ ra làm sao?

Thằng *Jondrette* rặn đâu ra được một cái miệng cười ngao-ngán mà lại cảm cái thâm-ân người phúc-đức mà trả lời rằng:

— Thưa tôn-ông; cháu nó đau lắm. Cháu đau quá. Con chị nó đã đem nó đến nhà-thương *La Bourbe* cho người ta buộc thuốc rồi. Rồi thì tôn-ông xem, lát nữa chị em nó về.

Ông Trắng-toát lại đưa mắt nhìn cái bộ ăn-mặc lạ lùng của mụ *Jondrette*, lúc ấy mụ đã đứng sẵn để chẹn cửa rồi cái mắt mụ nhìn ông có chiều doạ nạt, có chiều công-kích rồi. Ông hỏi:

— Bà *Fabantou* thì coi bộ mạnh-giỏi hơn đó nhỉ.

Thằng chồng đáp:

— Thưa ngài nó đương chết ngắc-ngoải đó. Nhưng mà ông tính, con mụ nó can-đảm lắm. Nó không phải là một con đàn bà đâu nó là một con bò đó.

Con vợ nghe câu nói khen của thằng chồng mà cảm động, làm ra bộ mần gái mà cãi lại, cái bộ ấy thật là bộ con yêu tinh ưa phỉnh:

– Thằng chồng *Jondrette* thật là quá nhân-từ đối với ta.

Ông Trắng-toát ngạc nhiên hỏi:

— Sao lại *Jondrette*. Tôi vẫn cứ tưởng tên chủ nhà đây là *Fabantou*.

— Vâng *Fabantou* tức *Jondrette*. Đó là xước danh của nhà diễn-kịch!

(*Còn nữa*)

Những hồi từ đầu, đã in thành mười một quyển, một bên chữ Pháp, một bên Quốc-văn, bán giá như sau này:

Phần thứ nhất	*Quyển* I	*223 trang, bán*	0$60
	» II	*203* —	0 45
	» III *và* IV	*159* —	0 36
	» V *và* VI	*193* —	0 48
	» VII *và* VIII	*319* —	0 68
Phần thứ hai	*Quyển* I	*213 trang, bán*	0$48
	» II *và* III	237 —	0 60
	» IV, V *và* VI	275 —	0 6[illegible]
	» VII *và* VIII	231 —	0 50
Phần thứ ba	*Quyển* I II *và* III	*251 trang, bán*	0$68
	Quyển IV V, VI *và* VII	299	0 68

Ở xa định thêm tiền cước, mỗi quyển . . . . 0$20

Có mười một quyển gửi làm một gói, tiền cước 1 20

KHẢO VỀ Y-HỌC CỔ CỦA TA

[illegible]

(*Tiếp theo*)

Lao sái

Lao sái không phải là nguyên bệnh hoặc nhân uất thành lao, hoặc khí nghịch thành lao, hoặc thương phong thành lao, hoặc con giai con gái lỗi thì, tư tưởng thành lao, hoặc tích nhiệt thành lao, hoặc sốt rét biến thành lao, hoặc sắc dục quá độ thành lao, hoặc uống rượu nhiều thành lao, hoặc truyền nhiễm thành lao, hoặc đàn bà nhân khi sinh sản sợ hãi thành lao, bệnh nhân dẫu nhiều, nhất giai bởi hư nhược, lao thương tâm thận, tinh huyết háo tổn mà sinh ra cả, đại khái lo toan nghĩ ngợi thì thương tâm, tâm chủ kinh mạch, tâm thương thì mạch không hư, gánh nặng đường xa, thì thương can, can thương thì gân mềm yếu, ẩm thực lao quyện, thì thương tì, tì chủ cơ nhục, tì thương thì thịt nát, kinh thổ khiếp hàn hoặc uống nước lã, thì thương phế, phế chủ khí, phế thương thì khí đoản; rượu say hành phòng, thì thương thận, thận chủ cốt, thận thương thì cốt tủy hao mòn, trị phải xét biết bệnh thuộc tạng nào, hoặc âm hoặc dương, mà tùy chứng điều bổ, như thế đói cho ăn khát cho uống, thì thuốc mới linh nghiệm.

Tiền dẫn

Nội kinh nói rằng:

« Con giai con gái lấy tinh huyết làm chủ, con giai nhân tinh bất túc, con gái nhân huyết bất lưu, mới thành bệnh lao, nhưng con giai con gái đều có tinh cả bất tất phân biệt như vậy, chẳng qua là ngũ tạng thương tổn mà sinh bệnh đó thôi ».

Các bực tiên triết luận biện, mỗi ông theo một chủ nghĩa, ông thì dùng hàn tễ trị nhiệt, để tư âm dáng hỏa, ông thì dùng ôn tễ trị nhiệt để bổ thủy ích hỏa, chương này (chương là tên ông Phùng tiên sinh) toản tập cả hai chủ nghĩa, khiến họ giả trước rễ sau khó, lần lượt mà tìm ra manh mối.

Lời dặn

Nói tóm lại thì nhiệt tức là tướng hỏa bởi thiếu hỏa sinh ra, chỉ bằng ôn tễ để bổ hỏa cho được sinh thủy là hơn, nếu dùng hàn tễ tư âm chả bõ tổn thương tì vị:

Chủ nghĩa tư âm dáng hỏa

Lao bệnh thuộc hỏa: hỏa xung lên thượng tiêu, thì phát nhiệt kiêm suyễn, khái đàm huyết, (khái huyết nục huyết) phế suy hỏa kết ở hạ tiêu thì phát nhiệt kiêm lâm trọc táo kết di tinh đạo hãn phác thông kinh qui, đó là bởi người ta khi tuổi trẻ tửu sắc không tiết độ, làm cho háo tổn chân âm, âm hư thì hỏa thịnh, hỏa thịnh tất khi thương không vận hóa thủy cốc, rồi biến sinh thấp nhiệt, sinh trùng, sinh tích mà thành bệnh, trị nên bổ âm, thủy thắng thì hỏa dáng mà bệnh tự khắc lui dần.

Lâm là tiểu tiện lâm lịch trọc là bạch trọc, di tinh là khí thoát, kinh qui là hoảng hốt, đạo hãn là bồ hôi trộm, còn các chứng mà trước đã biên tập rồi, thì đây không cần giải nghĩa.

Ông Đan khê nói « bệnh do thủy khuy hỏa vượng, mà cổ phương điều bổ cả thủy lẫn hỏa, thì thủy hỏa bao giờ cũng thiên thắng, chỉ bằng bổ thủy chế hỏa, nghĩa là bớt phần hơn thêm phần kém, thủy hỏa mới có lẽ quân bình. nữa phương chi trong mình người ta âm thường bất túc, dương thường hữu dư, cho nên hỏa vượng chi bệnh thì nhiều, chứ hỏa suy chi bệnh thì không có mấy, vậy chả cứ là khi có bệnh, lúc nào cũng nên dùng thanh lương dược tễ, cho được bổ âm. ông phát minh tôn chỉ để bổ cứu muôn đời, tễ cũng đáng tôn trọng lắm.

Sách huyền trâu nói: năm hành sinh khí thủy chỉ có một mà thôi, nhất thủy khuy, thì chống sao với ngũ hỏa được (ngũ hỏa là trong ngũ hành đều có hỏa, trong ngũ tạng cũng đều có hỏa) vậy dùng lương tễ tễ thanh hỏa dưỡng thủy, chả hơn là dùng nhiệt tễ để bổ hỏa táo thủy hay sao, nữa phương chi dương tà chuyển lý biến thành cốt chứng, mà gây nên chứng bệnh lao nhiệt cũng có, tà chưa giải mà vội dùng bổ tễ, thì nhiệt ủng kinh lạc, làm cho uổng hại người ta, thế mới là càng thuốc lại càng thêm bệnh)

Ông cát tiên sinh nói: « không bệnh gì khó chữa bằng bệnh lao, lao mà đã đến ẩu huyết (ọe ra máu) thổ đàm (ọe ra đàm) phát nhiệt (nóng sốt) quyện đãi (mỏi mệt) diện bạch (mặt trắng nhợt) giáp hồng (môi đỏ) khẩu táo (miệng khô) yết can (cuống họng ráo) di tinh (tinh khí thoát) bạch trọc (nước giải đục và trắng) đạo hãn (ngủ thì đổ bồ hôi) tự hãn (lúc nào cũng đổ bồ hôi) thì chỉ sống khiên diên được nửa năm hoặc một năm là cùng ».

Ông Hoạt-bá-nhân nói: « bệnh lao mới nẩy phát, là phải trị ngay, nếu chậm thì chính khí mỗi ngày một suy tà khí mỗi ngày một thịnh, khi đó dẫu thuốc hay đến đâu cũng không hiệu nghiệm ».

Ông Triết chai nói; « người ta tửu sắc quá độ, làm cho tổn thương tinh huyết, thì âm hư hỏa động mà sinh chứng bệnh ho sốt, ngày nào cũng quá trưa là sốt, bồ hôi trộm, thân thể rời mỏi, ăn kém thêm chỉ đàm rồi có huyết quyện, hoặc khạc huyết (khạc ra máu) thóa huyết (thổ ra máu) khái huyết (ho ra máu) thổ huyết (nôn ra máu) nục huyết (chảy máu cam) mạch trầm xác, cơ nhục tiêu xấu, chứng bệnh này rất nặng, thuốc kể hàng năm họa may mới khỏi. những người bị bệnh phải viễn phòng thất (xa đàn bà) giới phẫn nộ (không nên hờn dận) tiết ẩm thực (ăn uống phải kiêng) để bồi cố chân nguyên, thì thuốc mới linh điệu, còn thuốc thì nhân sâm chớ nên dùng lắm, vì nhân sâm bổ khí, khí được bổ lại càng thịnh, mà khí thịnh thì âm huyết lại càng suy, chỉ bằng dùng những vị huyết dược để bổ huyết là ổn đáng, ta nhân chế một phương như sau, phàm thấy chào nhiệt, (cứ đến quá trưa phát như cơn nước thủy triều), đạo hãn khái thấu, quyện đãi, tức là bệnh lao muốn nẩy phát, thì phải điều tễ mà phòng bị ngay trước.

Phụ lục

Chế phương của ông:
Xuyên khung 1 đồng
Thục địa 1 đồng
Thiên đông 1 đồng
Chi mẫu 1 đồng mật thủy bạn sao
Sao bạch thược 1 đồng 3 phân
Đương qui 1 đồng 3 phân
Bạch truật 1 đồng 3 phân
Sinh địa sao rượu 5 phân
Trích cam thảo 5 phân
Hoàng bá mật thủy bạn sao 7 phân
Trần bì 7 phân
Tiêu khương 3 phân

(*Còn nữa*) [illegible]

Dư luận Nam-kỳ

Cuộc đại vận động

Bài xích những gái lối mới ở nước Nhật

Mấy năm nay phong trào chấn hưng nữ quyền, ở các nước trong thế giới này, đâu đó đều thấy sôi nổi lên sùng sục, nhưng ở nước Nhựt bổn thì lại không thế. Mới đây có tin rằng cơ quan cảnh sát Nhựt-bổn hiện đang hết sức tiến hành cuộc đại vận động bài xích những hạng con gái theo lối mới, khiến cho người các nơi đều phải lấy làm lạ, vậy xin lược thuật câu chuyện đó ra sau này để độc giả nhàn lãm.

Cứ như lời các yếu nhân ở trong sở cảnh sát Đông kinh nói rằng phàm gọi là những con gái theo lối mới, hiện ở trong xã hội Nhựt bổn hầu như không có chỗ nào cho bọn ấy đặt chân vào, Vì bọn ấy không những là hết sức bắt chước người Âu-Mỹ học lấy những cách ngôn ngữ và hành động tự do, thậm đến nỗi không nghe lời cha mẹ, không nghĩ đến nền kinh tế kuên quản mà ăn sài liều lĩnh, thường thường cơ hồ không thuê nổi được cái lều con để dung thân mà cử động bông lông không nghĩ gì cả.

Bắt đầu mở ra cuộc vận động ấy, là ở trong sở hỏa-xa Đông-kinh, có hơn mười người nữ chức viên, vì đua nhau học đòi làm hạng con gái lối mới mà bị bãi chức. Kể đó cho tới nay, sở cảnh sát vẫn đang hết sức điều tra những số con gái mà trong các cơ quan lớn hiện thuê dùng làm việc. Phàm những sự giao tế của các chức viên nam nữ ở trong các công ty, sở cảnh sát đều chú ý đến một cách nghiêm mật. Cứ như kết quả về sự xét của các quan cảnh sát thì nói rằng những nữ-chức viên cùng với nam-chức viên làm việc trong một sở, thường thường cùng với nam-chức viên phát sinh sự luyến ái, mà nam-chức viên thường bị những nữ-viên tốc ký (jeunes filles sténographes) làm cho phải mê hoặc nữa. Những phần tử bất lương ấy, sở cảnh sát sẽ tìm cách đuổi bỏ đi.

Một vị hiệu trưởng nhà nữ tử đại học hiện có nói rằng: nhơn dân nước Mỹ đối với sự tự do bình-đẳng, coi làm trọng quá, cho nên thường thường vượt ra ngoài cái phạm vi bình-đẳng tự do; đối với vấn đề nam nữ nên nhân lại càng tự do lắm, nên các việc ly hôn càng ngày càng nhiều, ấy đó là cái kết quả về sự tự do cực đoan vậy. Chúng ta phải hết sức cấm chỉ ngay cái hiện tượng bất lương như thế đi vì nó đã phát hiện ra ở trong nước rồi. Các nam-nữ thanh-niên trong nước, nên cho chịu sự huấn luyện chính đáng, khiến cho bọn ấy do cái thái-độ chính-đáng mà kết hợp. Trước khi bọn ấy chưa kết hợp cùng nhau, hai bên phải có sự hiểu biết nhau rõ ràng, hai bên lại phải tập quen tính tình và thị hiếu của nhau. Cần nhứt một điều là sự hôn-nhơn muốn cho được thành, hai bên đều phải chịu quyền chỉ huy của cha mẹ, tức ra là phải dung nạp cái ý kiến của cha mẹ đôi bên như thế nào.

Nhưng nhân sĩ Nhựt-bổn, phàm gặp bọn con gái lối mới, tất dùng một cái giọng rất bỉ dị cùng nhau nói thầm mà phê bình. Giữa bọn con gái lối mới ấy, lại có cô sao mặt đánh phấn hồng phấn trắng thật dày, môi bôi sáp đỏ, mày vẽ vết cong, cứ như sự quan sát của các nhân sĩ bảo rằng cái dáng sắc của bọn con gái lối mới ở cặp lông mày hình bảy giờ một khắc » vì lông của bọn ấy, thường dùng than đen mà vẽ nên trông như hình trạng lúc hai cái kim đồng hồ chỉ 7 giờ một khắc. Những hạng thiếu nữ mặc y-phục lạ lùng và rực rỡ, các nhà cảnh sát lại càng chú ý đến lắm. Sở cảnh sát gần đây có nói hiện nay các cơ quan làm việc biến thành ra những chỗ trai gái cầu sự yêu nhau, bọn họ không được mạng của cha mẹ cũng cứ làm liều. cái mục đích lớn nhất chẳng qua là tìm cầu vui mà thôi. cái sự khuynh hướng mới ấy đến bởi sự hành vi khinh suất của các bạn nam nữ thanh niên, thật không phải là cái phúc cho nước nhà, cho nên người ta đã nói cái thói hôn nhân tự do ở Âu Mỹ nếu thịnh hành ở Nhựt-bổn thì sẽ là một cái mối hại to vậy.

Sau khi thuật qua chuyện này, nhơn nghĩ người mình trong lòng bỗng xui nên khắc khoải mà cũng lấy làm lo. Vì nhân sĩ nước Nhựt ngày nay đã xét biết ra rằng cái hại lớn cho nước nhà mai sau sẽ bởi ở cái mầm độc « hôn nhân tự do » mà các bạn nam-nữ thanh-niên hiện đang có bắt chước người Âu Mỹ đã gây ra đó. Muốn cho tránh được cái vạ mai sau thì phải trừ ngay cái mầm ấy, mà hết sức bài xích những bọn con gái ham chuộng lối mới làm cái phương pháp tiến hành trước tiên, điều đó được thật đã nên chính đáng lắm vậy. Ở Nhựt-bổn thì như thế, còn nước ta đây thì sao? Ta xin thú thật ngay rằng ta bắt trước cái văn minh của Âu-Mỹ dẫu chưa được bằng người Nhựt, nhưng kể cái hạng con gái lối mới hiện nay đã nẩy ra nhiều, tưởng không kém gì nước Nhựt, mà những cái quái trạng ở trong xã-hội xảy ra vì bọn ấy mấy năm nay cũng đã thấy nhiều.

Mong rằng các nhân sĩ trong nước cũng nên chú ý về điều đó.

C. L. B.

MỚI XUẤT BẢN!

SƠ-HỌC ĐỊA-DƯ

Đông-Pháp — Bắc-kỳ
Trung-kỳ — Nam-kỳ

Dùng trong các lớp Sơ-đẳng các trường Pháp-Việt và nhất là cho học-trò đi thi bằng Sơ-đẳng yếu-lược

PHẠM-HUY-LỤC Soạn

Có địa-đồ Đông-pháp toàn-thể và địa-đồ riêng từng xứ

Giá bán: 0$80 — Tiền cước: 0$20

Bán tại bản-quán và các hàng sách

Tự do diễn đàn

Mấy lời ngỏ cùng ông Ái-Hòa và ông Phi-Vân

(*Tiếp theo*)

Cái cách đổi 5 dấu sắc huyền hỏi ngã nặng mà thay vào mấy chữ cái, w z f j, cứ ý ngu của tôi xem ra thì cũng có lý thực, tiếc rằng: ông Ái-Hòa không nói minh bạch, cách đổi thế nào xếp đặt bố trí thế nào cho phải, chỉ thí dụ qua vài chữ thôi nên ông Phi-Vân không hiểu kịp mà vội phản đối ngay.

Và vấn đề này, xin các nhà báo học nghĩ kỹ cho, xét xem có nên đổi không? Cách đổi thế có dùng được không? Nếu được thì kíp yêu cầu chính phủ sửa đổi ngay đi thì hay lắm.

Trước khi thưa truyện cùng ông Phi-Vân tôi cũng xin ông lấy lòng đại lượng mà thứ cho, quả thực ra tôi cũng không có ý bài bác gì ông cả, chỉ xin lấy tình thực phân trần cùng ông vài lời.

Ông Phi-Vân ơi, cùng trong một giống nòi ông đã định cãi-chính lời ai thì ông cứ bình tĩnh mà nói, nghĩa lý mà bàn, cần gì ông phải rề những câu khiếm nhã ra làm gì thế cứ vậy ông mới thích hay sao?

Ông chỉ trích ông Ái Hòa lập ra tóm cái lương lại đem ghép thành câu thơ văn nọ câu sáo ngữ kia là cái lối từ chương hủ bại xưa kia người mình đã lạc đường chính đạo, làm cho nước Việt Nam mình phải đau đớn giam chuân chậm chạp thế này, ông lại dẫn nhời hai nhà làm báo là ông Ng-bá-Học ông Hoàng-tăng Bí để làm chứng nữa. Ông lầm hiểu lầm ý ông Ái-Hòa là luyện tập quốc ngữ, đặt thành câu văn cho có mạch lạc kia mà? Vậy văn là gì? có phải văn chương không? Văn chương là của quí trong nước, là cái gương sáng cho nhân quần xã hội đó, văn chương một nước cũng như tinh thần một người, nước mà không có văn chương thì sao thành nước được, vậy thì văn chương có đáng cho là hủ bại không? điều đó tôi xin mạn phép ông mà đáp rằng quyết không.

Cái cách xếp đặt sửa lối bài này xem ra cũng không có hại, nghĩa là muốn đặt câu gì cũng được miễn là có nghĩa lý thì thôi, Triết học hay hóa học tây ý, chứ có cứ phải từ phú thì ta mới đáng kể đâu?

Đã có lúc làm tất phải có lúc chơi cho thư thái tinh thần, miễn là chơi sao cho khỏi hại đến luân thường đạo lý thì thôi, nếu không ngơi ngơi giải trí thì tinh thần khốn quyện nhọc mệt dẫu có cặm cụi cũng là vô ích ư sự mà thôi.

Ông viện chữ (ludus) La-mã nghĩa là chơi mà người ta chỉ sự học (étude) và học đường (école) Tưởng ông văn La-mã tôi thực kém (nói là không biết thì đúng hơn) nhưng ông quên mất rằng chính cũng có nghề chơi tức là học đấy, vua Đinh-tiên-Hoàng khi còn hàn vi cùng trẻ trâu chơi lấy «cờ lau tập trận» mà sau nhất thống được sơn hà đấy không? Ông Trần-hưng-Đạo khi còn nhỏ cùng mấy anh em chơi, thường «vạch đất bày trận» mà sau cũng lập nên công nghiệp hiển hách một thời đấy không? cứ gì ba bo quyển sách cầm cụi thâu ngày mới là học vậy.

Ông lại nói: «ta lợi dụng ngay cái giờ đó mà dịch sách triết-học Âu Á giúp sự học văn học thiếu niên tân tiến kia, há lại không hợp thời gấp mấy ư.» Thưa ông người mới tập quốc ngữ há phải là người dịch sách, nếu ông muốn lợi dụng thì giờ ấy, thì còn nhiều việc có ích lợi hơn và hợp thời hơn kia.

Ôi! cái chí khí của một nhà báo học có khác, nhưng tôi dám hỏi ông mới định vậy hay đã thi hành chưa? một mình ông đã dịch được mấy pho triết học rồi, a ông?

Ông vội cãi: «Tôi còn phải đi học chưa phải là nhà dịch sách viết báo cho bận, phải, cái sách tránh lối của ông cũng thực làm đấy nhỉ? nhưng nghe đâu ông nói ông đọc sách tây và đọc báo chán lại viết báo nữa kia mà.

Chủ ý ông Ái Hòa là tả bệnh trị bệnh ông tuyệt nhiên không nói gì đến ông phản đối ở đâu đâu, ông định lấy triết học mà mở mắt cho kẻ đánh bạc được chăng, ông có hiểu nhân tình là thế nào không?

Đoạn thứ hai ông phản đối kịch liệt ông cho chữ quốc ngữ là thật hoàn toàn rồi không cần cải cách di dịch nữa, ông thách ông Ái-Hòa dám cải cách chữ quốc ngữ cho hoàn toàn tối tân được, ông so sánh chữ quốc ngữ với chữ Pháp chữ La-mã chữ Anh chữ Đức mà cho là tiện hơn, vâng, tôi xin công nhận chữ quốc ngữ có tiện hơn bốn thứ chữ kia thực, nhưng quyết rằng chưa được hoàn toàn, vì các lẽ tôi đã nói trên kia, mà chính ông ông cũng nói rằng: chữ nước nào cũng có điều tiện điều bất tiện kia mà.

Này ông chẳng xem lời đức Khổng-phu tử bảo ông Tử-Lộ rằng: «Cây tre núi Nam kia tuy rằng thẳng có thể làm tên bắn được rồi, nhưng giá bịt vót cho kỹ bịt đầu cho nhọn, thì chẳng vào sâu hơn ư.» Ấy chữ quốc ngữ ngày nay cũng còn cần phải sửa gọt nữa đấy, cái hay biết bao giờ cùng tận được hở ông?

Ông kể lịch sử chữ quốc ngữ từ ai đặt ra, ông lại chép cả chữ đời cổ ra nữa, ông học có yêm bác thật, vậy hẳn ông cũng biết rằng chữ quốc ngữ từ khi ra đời đến nay đã mấy lần thay đổi rồi chứ.

Phàm việc gì cũng vậy, lúc mới chắc đâu đã hay được sau dần dần tiến bộ mãi lên, mới mong có ngày tốt đẹp được chứ.

Ngày xưa truyền tin tức bằng ngựa, đời bấy giờ đã lấy làm nhanh, từ ngày lập ra giấy thép đường nghìn dặm rút lại vài giờ, như thế giả sử có hỏi ông đã cực lạc cho là hoàn toàn rồi đấy, đến khi có máy nói và vô tuyến điện thoại ra đời, chắc ông lấy làm ngạc nhiên lắm nhỉ?

Thế thì chữ quốc ngữ biết đâu một ngày kia chẳng thay hình đổi dạng nữa ra.

Tỉ dụ: đứa trẻ con cả ngày ra rả trong nhà, nó chỉ biết cái ao cho là rộng lắm, đến khi nó thoạt trông thấy sông, chắc nó sẽ reo lên: «Ô! sông to biết chừng nào! rộng biết chừng nào!» biết đâu còn cái bể nó chưa từng trông thấy.

Ấy đấy, chữ quốc ngữ tự hồ thế đấy, ông tự ý cho là hoàn toàn, thực ông chưa nghĩ đến đó thôi.

Hẳn ông còn nhớ kỳ báo 4 juin ông Paul Monet bàn nên sửa đổi chữ quốc ngữ theo cách mới của ông, để đánh máy và in cho tiện, vậy cứ ý ông thì ông nghĩ sao? tôi không dám chắc ông có phản đối không?

Ông khoe rằng ông đã làm ra bài «muốn học chữ Pháp cho chắc chắn nên học thêm Latin» ông quên, ông còn nhiều bài nữa, nghe đâu có cả bài luyện tập quốc văn nữa mà tôi nói đây chắc ông bảo «đã dốt lại hay nói liều» nhưng kệ ông tôi cũng chẳng quản.

Chú ý tôi không định chỉ trích gì ông đâu, chỉ gọi là mấy lời thô thiển, mong rằng đến tai ai học là ông có nên bớt cái lòng kiêu căng đi một chút mà cố dịch văn Triết học cho hay thì quốc dân được nhờ ông lắm, chứ văn mà ra giọng khinh đời thì khó nghe lắm đấy ông ạ? ông Phi-Vân ạ?

Ngọc-thì, Ngô-đ.-Thái.

Nhà Ba-chuông
TỨC LÀ HIỆU
BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu. Trị bệnh mất máu, khí huyết suy yếu, thân thể mỏi mệt gầy còm, hay ai kém huyết sinh ra ráo phổi, làm cho hay ho mệt.

Ấy là:
THUỐC NƯỚC BỔ HUYẾT
MÁU BÒ 1$40

KÝ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin các ngài mua báo khi có việc gì viết thư đòi hỏi bản-quán, thì cho biết cái số in ở tờ giấy gói báo, hoặc là gửi cho bản-quán cái giấy quấn ấy, để cho người làm dễ tìm kiếm. Kẻo các ngài thường hay ký tên vắn tắt, hoặc thảo quá, không sao đọc được, thành ra nhiều khi bản-quán không biết ai mà trả lời.

Âu Tây tư-tưởng
DỊCH-VĂN THƯ-XÃ
Bảo-hộ thống-sứ đại-thần ROBIN đại-nhân sáng lập
E. VAYRAC và NG.-V.-VĨNH LÀM CHỦ-NHIỆM

Khởi đầu xuất-bản «Truyện Ba người ngự-lâm pháo-thủ», in từng quyển nhỏ vừa bỏ túi, 72 trang có bìa, mỗi quyển có tóm các hồi trước để ai mua quyển nào xem cũng biết đầu đuôi.

Mỗi quyển .... 0$08

Hiện đã in ra được bốn quyển: một quyển tựa Dịch-văn thư-xã, nguyên-văn của ông E. VAYRAC, NGUYỄN-VĂN-VĨNH *dịch, và ba quyển đầu «NGỰ LÂM PHÁO THỦ».*
Sau này mỗi tháng in ra hai quyển là ít. Quí khách các nơi xa có thể gửi mua sẵn quyển kịp rồi.
Ai gửi mua xin cứ viết thư và gửi tiền đến bản quán.

Cuộc công-thải Đông-pháp

Mở số lần thứ hai mươi mốt

Ngày 1er juin 1927

Các số sau này, mỗi số được hoàn lại 100 đồng.

(*Tiếp theo*)

47.044	58.374	69 230	77.934
47.086	58.714	69.202	77.949
47.176	58.818	69.319	78.018
47.881	58.896	69.513	78.348
47.495	59.017	69.573	78.521
47.657	59.019	69.598	78.566
47.914	59.059	69.723	78.888
47.966	59.074	69.845	78.922
47.978	59.264	69.968	79.255
48.002	59.383	70.176	79.329
48.170	59.563	70.215	79.385
48.212	59.773	70.226	79.400
48.323	59.826	70.296	79.480
48.537	59.995	70.310	79.498
48.700	60.155	70.352	79.947
48.973	60.727	70.390	80.106
49.291	60.775	70.459	80.333
49.457	60.857	70.502	80.440
49.723	60.900	70.530	80.544
49.844	60.970	70.704	80.639
50.005	61.009	70.984	80.725
50.040	61.337	71.022	80.807
50.144	61.714	71.110	80.932
50.225	61 807	71.114	80.961
50.245	61.929	71.407	81.160
50.383	62.104	71.461	81.285
50.442	62.188	71.485	81.338
50.540	62.225	71.489	81.382
50.634	62.274	71.549	81.387
50.713	62.422	71.555	81.575
50.715	62.562	71.649	82.001
50.982	62.736	71.699	82.122
51.122	62.830	71.854	82.205
51.124	62.871	72.115	82.379
51.440	62.896	72.127	82.438
51.750	62.905	72.142	82.443
51.769	62.914	72.213	82.698
51.941	62.979	72.402	82.818
51.973	63.225	72.462	83.098
51.989	63.612	72.522	83.405
52.038	63.658	72.536	83.433
52.065	63.757	72.612	83.472
52.106	63.784	72.900	83.903
52.420	63.896	73.120	83.931
52.677	64.048	73.188	84.038
52.814	64.083	73.250	84.054
52.848	64.180	73.398	84.246
52.885	64.324	73.719	84.300
53.220	64.327	73.805	84.374
53.313	64.406	73.866	84.432
53.523	64.446	73.979	84.482
53.590	64.486	74.139	84.865
53.631	64.551	74.208	84.872
53.638	64.627	74.415	84.926
53.854	64.766	74.473	84.945
54.016	64.856	74.689	84.962
54.095	64.867	74.757	85.112
54.225	64.884	74.926	85.246
54.457	65.345	76.305	85.327
54.613	65.368	75.656	85.457
54.675	65.654	75.727	85.464
54.755	65.666	75.742	85.549
51.814	65.724	75.744	85.655
54.834	65.780	75.893	85.665
55.257	66.120	75.903	85.718
55.334	66.235	75.962	85.792
55.415	66.395	76.008	86.101
55.534	66.460	76.187	86.439
55.588	66.573	76.333	86.566
55.798	66.724	76.356	86.732
56.072	66.913	76.723	86.734
56.292	67.030	76.806	86.805
56.313	67.314	76.846	87.059
56.367	67.327	76.957	87.079
56.591	67.491	76.989	87.140
56.712	67.631	77.220	87.149
56.751	67.779	77.261	87.292
56.884	67.897	77.336	87.395
56.975	68.094	77.337	87.531
57.059	68.366	77.378	87.537
57.091	68.396	77.429	87.600
57.189	68.465	77.481	87.624
57.445	68.494	77.496	87.751
57.519	68.575	77.610	87.786
57.582	68.587	77.709	87.963
57.858	68.684	77.827	88.113
57.919	68.775	77.872	88.228
58.018	69.009	77.883	88.241
58.101	69.019	77.889	88.506
58.236	69.174	77.898	88.528

(Còn nữa)

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM

(Payements en timbres-postes)

Nhiều ông gửi tiền trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài trừ ra những tiền đổi chỗ ở, còn thì bản-quán không nhận tiền gửi bằng con-niêm cả

NHỮNG LỜI RAO VẶT

(Les Petites Annonces classées du T. B. T. V.)

MỖI DÒNG CHỮ 0$10 MỘT LẦN

Bản-quán mở ra mục này, cốt để giúp các bạn đọc báo, cần mua-bán đồ-chác thứ gì, thật rất dễ tìm mà giá đăng vào mục này lại rẻ tiền.

Giá tính cứ 0 p. 10 một dòng, các ngài chỉ mất độ 2, 3 hào cũng có thể đăng báo được. Không những thế lại còn tiện cho ngài nào cần mua-bán thứ gì, cứ xem lời rao vặt, đã chia ra từng mục, thật tiện mọi đường.

Giá 0 p. 10 một dòng, là tính cho các ngài không mua báo đồng niên, còn ngài nào mua báo đồng-niên, khi nào muốn đăng vào mục rao hàng này, thì xin gửi cho bản-quán cái giấy quấn-báo, bản-quán xin tính rút xuống 0 p. 08 một dòng.

B. Q.

Nhà đất bán
(Immeubles à vendre)

Muốn bán một miếng đất tính 200 m2 ở Bạch-mai giá rất rẻ.

Muốn bán hai cái nhà gạch ở làng Bạch-mai. Một cái hai gian một lối đi, một cái một gian một lối đi. Hai cái nhà ấy cái nào cũng có hai lớp, bể, bếp và chuồng tiêu. Giá một cái 1.500$00 và một cái 800$00.

Hỏi tại số 68, phố hàng Trống, Hanoi, sáng từ 7 giờ đến 11 giờ, chiều từ 2 giờ đến 6 giờ. 5.742

Đồn-điền, ruộng, trại
(Concession, rizières, propriétés rurales)

MUỐN BÁN:

Một cái trại tư, ở trong thành-phố Hà-đông, gần chợ, rất sầm-uất mát-mẻ; có một cái lâu-đài thật đẹp, một cái vườn hoa-quả tươi tốt, một khu ruộng nhỏ; rất xứng cho một nhà đại-phú Annam hay Khách. Mua cả hay mua từng lô cũng được. Hỏi ông Grenès, 3 Bd Jauréguiberry, Hanoi. 7028

Xe ô-tô
(Automobiles)

Vì đi xa mà bán xe ô-tô «BUGATTI» 10 mã-lực, type *Brescia*. Thùng xe rất đẹp và mới chạy có 6.000 kilomètres. -- Giá mặc-cả, và bán một nửa tiền giá mua.

Hỏi tại Hôtel de France, Hanoi. 7.049

Muốn bán vì đi xa, một cái xe ô-tô «Fiat» mới, 10 mã-lực, 5 chỗ ngồi, kiểu tối-tân, mới dùng có 4 tháng. Bánh xe pèn sơ-cua, vân vân.

Hỏi tại M. Verdier, 14, Rue de Lille, Haiphong. 7.056

Xe-đạp, xe mô-tô
(Vélos, motos)

Muốn bán một cái xe đạp «Peugeot» còn tốt và một cái máy ảnh hiệu Folding 9×12 obj. Anastigmat Novar còn mới nguyên. Hỏi tại: M. Yen-Seng-Hing, commerçant, Yên-bây. 7.055

Muốn mua?

Muốn mua tủ gương đựng quần-áo tủ kính đựng sách vở, bàn giấy. Giá rẻ. Hỏi tại nhà-báo, 5.891

Tìm người làm
(Offres d'emplois)

Cần một người chauffeur có bằng cầm máy ô-tô thật giỏi và có làm qua cho một công sở, hoặc một nhà tư nào. Xin hỏi M. Hưng-Ký, số 8, phố Cửa-Đông hàng Gà, Hanoi (8, Avenu Bichot, Hanoi). 7.054

Sách vở
(Livres)

Muốn mua một pho tự-vị cũ «NOUVEAU LAROUSSE *Illustré*. Đóng 7 quyển một pho. Hỏi tại số 20, Phố Tiền-Tsin, Hanoi. 5.717

Muốn mua một «collection Đăng-cổ tùng-báo.» Ai muốn bán hỏi tại nhà báo. 5.809

Lặt vặt
(Divers)

Muốn đổi các thứ tem Đông-pháp lấy tem các nước. Ai có hỏi tại bản-quán 5.808

Có bán gạch đặc gạch thông làm nhà

Hiệu Đông-Hải, phố Sinh-từ, số 138, Hanoi mới mua tại cái lò gạch ở đường quần ngựa của Mậu-Thịnh, có lời kính cáo các quí-khách làm nhà, chiếu cố mua giúp gạch cho, thì bản-hiệu cám ơn lắm lắm.

7.045 Đông-Hải

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn bản-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho bản-quán cái giấy quấn báo, chữa lại thế nào thì biên rõ ràng vào đấy, và gửi theo hai hào (0$20) bằng tem cũng được, để chi tiền giấy quấn khác.

Kẻ ai không gửi tiền theo thì cứ để nguyên [illegible]

Trung Bắc kỳ Lâm-sản Công-ty
(RỪNG BẢO-ĐÀI, RỪNG PHỐ-VỊ, RỪNG HẠ-CƯƠNG)
Chính sở tại Hanoi, 63, Phố hàng Bông
ĐIỆN THOẠI SỐ 150

CỦI, THAN,
GỖ LIM XANH HẠ-CƯƠNG, tốt có từng cả cây từ 7 thước trở lên để làm cột nhà.
RỪNG, NỨA và các thứ lâm-sản nước Nam.
Có xưởng tại Đáp-cầu, Yên-viên, Đông-anh.

Số 168

TÂY-DU

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Tam tạng gọi các đồ đệ mà bảo rằng:

— Các đồ đệ ơi! Sao lại có tiếng nước chảy ở đâu thế?

Tôn-hành-giả cười mà bảo rằng:

— Sư-phụ thật hay đa-nghi! Anh em chúng tôi mấy người đi đây, chẳng ai nghe tiếng nước chảy, mà sao chỉ một sư phụ nghe tiếng. Chẳng hay cái bài «*Đa-tâm-kinh*» kia, sư-phụ đã quên rồi hay sao!

— Bài «*Đa tâm-kinh*» kia là của *Ô sào thiền sư* dạy truyền-khẩu cho ta ta vẫn tụng-niệm, nhưng nay ta quên mất một câu. Nhà-ngươi có nhớ thì nhắc bảo cho ta.

Tôn-hành-giả nói:

— Sư-phụ quên mất một câu tức là câu: «*Vô nhỡn, nhĩ, tị, thiệt, thân, ý*» nghĩa là người đã xuất gia tu-hành thì mắt không nhìn thấy sắc gì, tai không nghe thấy tiếng gì, mũi không ngửi thấy mùi gì, lưỡi không nếm thấy vị gì, thân không quản nóng lạnh là gì, ý không hề mơ-tưởng tý gì, như thế mới gọi là «*Khu từ lục-tặc*». Nay sư-phụ đi cầu kinh, chỉ những lo có yêu-quái, thế là chưa xả được thân, miệng còn muốn ăn cơm chay, mũi còn muốn ngửi mùi thơm, tai còn biết nghe, mắt còn biết nhìn, thế là *lục tặc* vẫn chưa tuyệt được, bao giờ cho sang đến *Tây phương*.

Tam tạng nghe nói, ngẫm-nghĩ hồi lâu mà rằng:

— Đồ-đệ ơi! Ta nhớ từ khi ta bái-biệt thánh-tượng ra đi, thật đã suốt ngày suốt đêm, chỉ để một lòng, mong sao cho công-quả viên-mãn, để mà cầu được chân-kinh đem về.

Tôn-hành-giả cả cười mà rằng:

— Thế là sư-phụ vẫn còn có lòng tưởng nhớ quê-hương, biết bao giờ cho công-quả được viên mãn.

Chư-bát-giới nói:

— Sư-huynh ơi! Cứ nói như thế thì dẫu nghìn năm cũng vẫn còn ma-chướng, chẳng bao giờ công-quả viên-mãn được.

Sa tăng bảo *Chư-bát giới* rằng:

— Tôi cùng sư-huynh cứ đành phận ngu dốt, chỉ gia sức gánh đồ hành-lý theo thầy, tất cũng có ngày được thành-công vậy.

Mấy thầy trò vừa đi vừa nói chuyện thì bỗng trông thấy trước mặt có một giải nước chắn ngang, nước chảy cuồn-cuộn mà sắc đen như mực. Ngựa sợ, không thể nào đi qua được nữa.

Tam-tạng xuống ngựa mà hỏi đồ-đệ rằng:

— Các đồ-đệ ơi! Sao dòng nước này lại đen như thế?

Chư-bát-giới nói:

— Có lẽ tại nhà ai họ rửa sanh, rửa nồi chăng!

Sa tăng nói:

— Không phải! Tất là nhà nào đem rửa bút mực.

Tôn-hành-giả nói:

— Các ngươi chớ bàn phiếm, bây giờ hãy nghĩ cách nào mà đưa được sư-phụ qua con sông này.

Tam tạng nói:

— Con sông này bề ngang rộng độ bao nhiêu?

Chư-bát-giới nói:

— Rộng độ mười dặm.

Tam-tạng nói:

— Các ngươi bàn nhau mà cõng ta qua sông chứ chi!

Tôn-hành-giả nói:

— *Chư bát-giới* hiền-đệ hãy cõng sư-phụ đi.

Chư bát giới nói:

— Cõng sao cho nổi! Nếu tôi cõng sư-phụ mà cưỡi vân thì không sao ra khỏi mặt đất được ba thước, bởi vì sư-phụ còn là người trần, cõng người nặng như trái núi. Nay tôi cõng sư-phụ qua sông thì không khéo tôi cũng ngã xuống nốt.

Mấy thầy trò *Tam tạng* còn đang bàn định với nhau ở bên bờ sông thì bỗng thấy từ phía trên dòng nước có người chở một chiếc thuyền con đi đến.

Tam-tạng mừng mà bảo rằng:

— Đồ-đệ ơi! Có thuyền đến kìa, nói với người ta chở chúng ta qua sông.

Sa-tăng cất cao tiếng lên gọi mà bảo rằng:

— Ai chèo thuyền kia! ghé thuyền vào đây mà chở chúng ta qua sông, chúng ta sẽ xin hậu-tạ.

Người ấy nghe nói, liền ghé thuyền vào bờ mà thưa rằng:

— Dám bẩm sư-phụ! Thuyền chúng tôi nhỏ lắm. Các ngài những ba bốn người thì chở cả làm sao được.

Tam-tạng đến gần nhìn xem thế nào thì thấy chiếc thuyền ấy nguyên một súc gỗ mà đục thành ra, khoảng giữa chỉ ngồi được độ hai người là cùng.

Tam-tạng nói:

— Bây giờ biết làm thế nào?

Sa-tăng nói:

— Thế này thì chỉ ngồi vừa hai người, vậy *Chư-bát giới* cõng sư-phụ hãy sang trước.

Chư bát-giới đỡ *Tam tạng* xuống thuyền. Người lái thuyền bẻ lái chèo ra. Khi ra đến giữa dòng sông, bỗng có một trận cuồng-phong, trời đất tối-tăm, nước sông nổi sóng, bên tai nghe tiếng ầm-ầm, xiết bao kinh-khủng.

Chiếc thuyền chở *Tam tạng* và *Chư-bát-giới* phút đã chìm lỉm xuống dưới nước, trông theo chẳng thấy tăm hơi. *Sa-tăng* và *Tôn hành-giả* đứng ở bên bờ, luống-cuống không biết làm ra thế nào.

Sa-tăng nói:

— Không khéo thì đắm thuyền mất.

Tôn-hành-giả nói:

— Nếu thuyền bị đắm thì *Chư-bát-giới* biết lội, tất hẳn cũng cõng được sư-phụ. Vừa rồi ta trông người lái thuyền có vẻ bất-chính, không khéo thì tự nó làm ra trận cuồng-phong này mà bắt sư-phụ ta đem xuống dưới nước.

Sa tăng nói:

— Sao sư-huynh không nói trước. Bây giờ sư-huynh coi ngựa và đồ hành-lý, để tôi lặn thử xuống dưới nước tìm xem thế nào.

Sa tăng cởi áo xắn quần, tay cầm cái bảo trượng, rẽ nước mà bước xuống. *Sa-tăng* đang đi thì bỗng nghe có tiếng người xì-xào. *Sa tăng* đứng dừng lại nghe. Chỗ ấy có một cái lâu-đài, ngoài cửa đề tám chữ rằng: «*Hành dương-cốc, Hắc-thủy hà, thần phủ*».

Lại nghe tiếng loài yêu-quái ngồi ở bên trong đang nói:

— Bấy lâu ta những cam công vất vả, ngày nay phẩm tiên mới đưa đến tay. Số là vị hòa-thượng này tu-hành đã mười đời nay, nếu ai ăn một miếng thịt của ông ta thì sẽ được trường-sinh bất-lão. Bây giờ các ngươi đem hai cái lồng sắt ra đây úp hai người này, rồi đem nấu chín, để mời ông cậu ta đến đây cũng ăn một thể.

Sa-tăng nghe nói, trong lòng xúng-xục như thể dầu sôi, liền cầm cái bảo trượng phá cửa mà quát mắng rằng:

— Loài yêu-quái kia! Muốn tốt thì đem trả sư-phụ cùng sư-huynh ta đây!

Đàn tiểu-yêu thấy vậy, vội-vàng chạy vào phi báo. Loài yêu-quái nghe báo, tức thì mặc giáp, tay cầm một cái roi sắt, hùng-hổ tiến ra mà rằng:

— Đứa nào táo gan mà dám đến phá cửa phủ ta?

(Còn nữa)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG

Máy mỏ neo,
15 châu-kính

Mặt và kim
có chất dạ-quang

BẢO-HÀNH 20 NĂM

Giá.......... 11$50

BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
80, Phố Paul Bert. — HANOI

3011

TẠI HIỆU CHARMEUSE

Phố Liên-trì, số 43, Hà-nội
(Cuối đường hàng Kèn, bên tay phải, sau Hội-chợ)

Mới đến : Satin may áo, Nhung làm mũi giầy đàn-bà, bí-tất hảo-hạng, mùi xoa các thứ rất đẹp, v. v.

Trong dịp tết này, có giảm giá đi 15°/o, về tất cả các thứ hàng mới.

Lại mới sang !

Giường Hongkong bằng sắt có vòng đồng. Giường Hongkong toàn bằng đồng cột vuông, cột tròn, có nhiều kiểu mới rất nhã.

Các kiểu gương soi và các thứ khung trạm lối mới.

Gương soi chém cạnh có thứ to đến thước tây.

Hiệu Trịnh-Xuân-Nghĩa
Số bảy, phố hàng Gai, Hanoi

KÍNH KHẢI GIẢ

Hiệu tôi có bán buôn bán lẻ các thứ bao gai, dọc xanh, dọc tím, cũ, mới, to, nhỏ, đủ các kiểu cùng là ciment bao, ciment thùng và các thứ sắt làm nhà cửa, cầu cống, vân vân. Hiệu tôi buôn bán đã lâu, giá cả các thứ hàng đều quen biết cả, vậy quí-khách ở xa cần hỏi thăm các giá hàng hoặc muốn mua bán hàng gì xin viết thư về hiệu tôi sẽ xin trả lời ngay được ai ưng ý các ngài. Nếu muốn mua hàng thì hiệu tôi xin tính giá thực hạ, đủ thứ gì hiệu tôi không sẵn thì cũng xin tìm tôi mua hộ cho được giá rẻ, và nếu muốn bán cũng xin tìm cho được giá cao mà bán hộ quí khách. Nếu ngài nào có hàng chưa bán được muốn gửi lấy tiền trước, hiệu tôi cũng có thể chiều thời-giá chậm trước cho vay đến 80 phần trăm (80 °/o) mà lấy lãi rất nhẹ. Xin quí-khách chiếu cố, hiệu tôi lấy làm cảm tạ vô cùng.

Nay kính,
ĐỨC-LONG-HIỆU, số 86, Phố [illegible]-Mây, Hanoi.

Dépuratif Ribal
Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền : 1$30

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng-độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền : 0$80

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ
L. BLANC
31, phố Paul-Bert, Hanoi

30 3

SIEU-HOA
HỌA-KÍNH CÔNG-TY
TÉLÉPHONE : 598

Nhân dịp bản-hiệu chúng tôi đã giọn sang phố hàng Xe Điếu, số nhà 50, chúng tôi xin tính giá rất hạ trong một tháng kể từ 1er chp tới 30 tháng giêng tây này để gọi chút thịnh-tình đối với các quý-khách.

Vậy xin mời các quý-khách tạm dời gót ngọc lại xem, mới biết cho chúng tôi chỉ chuyên nghề chế tạo các thứ kính vẽ : « nhân-vật, sơn thủy » trông rất ngoạn-mục, gương soi, kính giấy, kính mỏng, gương cũ mạ lại, và khung ảnh gỗ hoa đủ các kiểu chúng tôi lấy làm hân-hạnh vô cùng.

Siêu-Hoa, công-ty
Kính cáo. 3070

PHÒNG GIẤY M. LECLER
Lục-sự văn-khế tại Tòa-án Công-sứ
Tuyên-quang (Bắc-kỳ)

Vì của không chia được và hạ bớt giá đã đặt mà bán

Bán cho người giả cao nhất và mà-cả sau cùng, tại phiên bán rao, ở tòa-án Công-sứ Tuyên-quang, thiết tòa tại Tuyên-quang

Bán làm hai lô :

Hai cái bất động-sản ở Tuyên-quang. Đấu giá ngày thứ bảy mồng hai Juillet năm một nghìn chín trăm hai mươi bảy, hồi tám giờ rưỡi sáng.

Nay bá-cáo cho ai nấy đều biết.

Theo như : 1° bản án do tòa án Công-sứ Tuyên-quang xử ngày 17 décembre 1925, đã trước bạ ; 2o bản án cũng do tòa án ấy, ngày 18 Juin 1927 đã trước bạ ;

Vì theo như lời yêu-cầu của :

1· Madame THIODET. Germaine. Marie, vợ hóa của M.Edgard BRUNET, làm nghề giồng giọt.

2· Monsieur Eugène GUIGUEN, nhà ở Tuyên-quang là người đỡ đầu thứ hai của Geoges, Alfred Edgad BRUNET, và Andrée Marie BRUNET, là con vị thanh-niên,

3. Madgme Suzanne Marie BRUNET, là vợ M. SOURIS, Gaston René.

4· Monsieur SOURIS Gaston René,

Có mặt những người ấy đã có giấy mời đến và có mặt :

Monsieur BELLENGE, phó đỡ đầu thứ hai riêng về việc này cho nhưng trẻ vị thành niên Georges, Alfred, BRUNET, và Andrée Marie BRUNET.

Ngày thứ bảy mồng hai Juillet. năm một nghìn chín trăm hai mươi bảy hồi tám giờ rưỡi sáng, tại phiên bán rao của tòa án Công-sứ Tuyên-quang, sẽ bán đấu giá, bán cho người giả cao nhất và mà-cả sau cùng những nhà của nói sau đây.

Lô thứ nhất. — Một cái nhà ở có các nhà phụ, có gác làm bằng gạch, hiện không có người thuê, ở bộ Xuân-hòa, phố Bérenger số 1, Nhà ấy ở trên một miếng đất công-sản điện-tích độ hai trăm tám mươi sáu mètres carrés (286mq)

Nhà có ba lớp ở trên có hiên, ba lớp ở dưới. Một cái sân ngăn cách nhà ở với các nhà phụ nhà bếp, và chỗ để xe. một cái vườn không có hàng rào ở đàng sau những nhà phụ.

Bất công-sản ấy thuộc về một lô số 65 trong địa-đồ thành-phố Tuyên-quang, lô này hiện đang bỏ không, vì được nhà nước rộng phép, nên vẫn để cho những người ở cái nhà ấy dùng, đông bắc gần phố Capitaine Berenger ; Nam gần phố Capitaine Rollandes.

Lô thứ hai. -- Một cái nhà gạch một từng, có bốn ngăn không có số hiệu cho M.Vũ-đình-Khôi, và M.Mê-văn-Tư thuê, tại phố des Mandarins làm trên một miếng đất công-sản. Miếng đất ấy thuộc về về lô đất số 66, ở tỉnh-lị Tuyên-quang : lô đất ấy hiện bỏ không, và được nhà nước rộng phép người ở cái nhà ấy vẫn dùng, tây bắc giáp phố Mandarin, tây nam giáp cái vườn của Cai Nguyên, đông-nam giáp phố Capitaine Rollandes.

Định giá

Ngoại các điều-khoản biên trong quyển điều-lệ, sẽ bán đấu giá theo giá định trong hai bản án nói trên này là một nghìn năm trăm đồng (1.500p.00) về lô thứ nhất và là tám đồng (800p.00) về lô thứ hai. Giấy này soạn ở Tuyên-quang ngày mười ba Juin 1927 do tay M. Lecler lục-sự văn-khế, ký tên sau này :

Ký tên : LECLER.

Giấy yết đã trước bạ ở Hanoi, ngày 11 Juin 1927 tờ 29 ô 22 nhận tiền: Sáu hào.
Ngày thu thuế trước bạ.
Ký tên Aquarone,

Muốn biết điều gì, hỏi tại : M, Lecler, lục-sự văn-khế tại tòa-án Công-sứ Tuyên-quang. 7.057,

HIỆU KIM HOÀN 玉成
NGỌC-THANH
141, Rue des Changeurs, Hanoi
Đủ các thứ đồ vàng bạc
Giá hàng theo [illegible] giao-[illegible]

茶心蓮牌薩菩
Chè Liên-tử hiệu Bồ-tát

TRUNG-QUỐC
CHÈ VƯƠNG

BỒ-TÁT BÀI
LIÊN-TÂM

VINH-MẬU HIỆU
Ở Hà-nội, phố hàng Ngang, số 25 — Ở Nam-định, phố Khách, số 144
Ở Hải-dương, phố Đông-kiều

Cách hôm sau, quan phó chưởng lý Guire in là em bà sĩ Gr'sellin ở Pháp sang chuyến tàu *Claude Chappe* vừa tới nơi thì được tin bà sĩ bị nạn mất được mấy giờ trước. Đau đớn thay !

VIỆT-TRÌ

Bán thịt ôi. — Trưa hôm 13 juin vừa rồi, viên thầy thuốc thú y ra chợ khám thịt, thì gặp một người hàng thịt tên là Ng-thị-Tuất trông bóng viên thú y đến, liền đứng dậy lảng trốn. Thì ra mụ có đem thịt ôi và lậu thuế ra chợ bán. Lập tức viên thú y thông tin cho sở sen đầm lại tịch ký chỗ thịt ấy đem hủy đi và đòi thị Tuất đến làm biên bản phạt,

PHƯƠNG LIỆT

Vì một đồng kẽm mà đến đánh nhau kịch-liệt. — Về việc này, trong một số báo trước đã có nói, nay lại được tin rõ ràng như sau này:

Nguyên ngày 9 juin, người chủ nhà tổng lậu ở số 7, đường Bạch mai, tên là Trần-thị-Huệ, 21 tuổi, gọi một người hàng bánh bánh tây rong, tên là Trần-thị-Tèo, nhà số 18, cũng ở đường ấy, để mua một chiếc bánh tây ăn xơi. Khi trả tiền, thị Huệ lém trả rơi một đồng kẽm xuống đất, bèn bảo người hàng bánh nhặt lấy. Người hàng bánh thấy vậy, cho là giả tiền một cách kiêu kỳ, bèn cự lại, thành thử đôi bên bèn to tiếng sinh sự lôi thôi với nhau mãi mới thôi.

Đến hôm sau, hồi 11 giờ sáng có một chiếc ô-tô số T. 1405, trên có Đặng đình-Phúc là chồng thị-Tèo, bán bánh tây, và 6 người lính khố xanh cùng 6 người khác nữa, đều tới cửa nhà thị Huệ, gọi chồng thị Huệ là Dương-đức-Khoa mở cửa. Thị Huệ biết là chuyện báo thù hôm trước, nhất định không mở cửa, và chồng thị Huệ ở trên gác, cứ ném gạch vào xe, làm cho nhiều người trên xe đều bị thương. Bấy giờ bọn trên xe tức quá cố đẩy cửa vào được, đánh phải chồng thị Huệ bị trọng thương, rồi mới kéo ra về.

Sở sen đầm đã cho tìm bắt những người đánh nhau, và cho đưa những người bị thương vào nhà thương Hà-đông điều trị.

VIỆC TRUNG-KỲ

HUẾ

Dịch tả. — Bệnh dịch tả ở Thừa-lưu nay đã hết, trong các xã thôn ở gần đó cũng đã bớt sự lo ngại được nhiều.

Nhưng xin thưa với bà con rằng chớ nghe rằng hết rồi mà không lo phòng bị. Nay nó hết nhưng mai nó lại phát ra cũng chẳng khó gì. Vì tiết trời nắng như nướng này, lại thường có những trận mưa hơi đất bốc lên như mây, như khói, ấy chính là một cái khí hậu để cho loài vi trùng dịch tả dễ sinh trưởng lắm lắm.

Nghe đâu ở Thừa-lưu phát ra bệnh dịch tả đó là nguyên do bởi cớ sau này ; Có một nhà kia ăn mừng hay là cúng tế chi đó, có làm thịt một con bò đãi khách. Tiệc xong thì phần nhiều người dự tiệc ấy đều phát bệnh thổ tả cả.

May thay ! Khi ở Thừa-lưu có chứng ấy phát ra, thì lập tức báo tin cho thầy thuốc về điều trị và chính thuốc phòng dịch cho khắp cả mọi người tại nhờ đó mà bệnh không lan ra được.

QUẢNG-NAM

Liều mình hay là ma đấy ? — Chuyến xe lửa chiều ở Hàn ra Huế, khi gần đến gare Nam-ô thì có một người đàn bà độ 30 tuổi đi bán củi về, ở tay còn cầm cái rựa và cái đòn xóc. Lúc ấy đang đứng một bên đường gae.

Xe lửa gần đến thì chị ấy không biết vì có chi mà chạy ra nằm lọt vào trong lòng đường xe lửa, nằm giọc theo lòng đường và cúi đầu sát đất, hình như người muốn nằm thử xem có khỏi bị xe nghiến chăng...

Xe lửa dừng không kịp phải chạy lướt lên trên, chị kia chưa can chi. Nhưng khi đến còn vài toa xe nữa thì đoàn xe sẽ lướt qua hết thì chị ta lại nhổm đầu dậy ý muốn xem thử đoàn xe đã đi hết chưa. Chẳng may bị mấy cái móc và trục xe đánh nhằm toạc đầu và trầy lưng ra trọng thương.

Xe ngừng lại đỡ lên toa nằm, chở thẳng ra nhà thương Huế.

Khi chị ta tỉnh lại, hỏi thì nói rằng : « lúc ấy biết có xe lửa đến. Nhưng « không biết ». Có một người nào ở « đàng sau cứ xô tôi, cổ gượng mà « không được nên phải bổ sấp xuống, « tai mắt đều tối tăm không biết vì « sao cả. Nhưng trong trí khôn vẫn « biết có xe lửa sắp đến nơi, nên sợ « quá mà cúi đầu xuống ».

Lời nói quái dị khó tin thay !... Thường tình thì những người phẫn uất trong lòng muốn kiếm đường tự tận Nhưng non gan làm không được, đến khi lỡ việc sợ tội sợ xấu, cho nên lại mượn cớ quỉ thần.

Việc Nam-kỳ

TÂN-ĐỊNH

Vợ chồng đời nay. — Chiều thứ bảy, 16, chừng 10 giờ rưỡi tối, ký-giả về Tân-định vừa đi ngang qua chợ mới Tân-định bỗng nghe tiếng đàn-ông la mã-tà inh ỏi, ký-giả muốn coi cho biết chuyện chi thì thấy người đàn-bà độ lối chừng ngoài ba mươi tuổi bước lên xe kéo, chú đờn ông níu la mã tà, làm như vậy có ba bốn lần, ai thấy thế cũng khó mà nín cười, kế nghe chú đờn-ông nói với anh em lớn nhỏ rằng: vợ tôi nó ở với tôi được ba bốn năm rồi bây giờ nó nghe dạ dỗ mà nó theo người ta, nên tôi có nần-nỉ nó về ở đặng ít ngày, tình nghĩa vợ chồng sao lại không thương và nó có nần-nỉ tôi hỏi tiền thang cho nó hai chục đồng đặng nó sắm đồ.

Nào dè đồng bạc tôi đưa ra rồi, chẳng ít ngày nó lại trốn đi như vậy, tôi gặp nó đây, tôi biểu nó về.

Tội nghiệp cho chú đàn-ông này, hễ vợ lên xe-kéo thì chú lại la mã-tà (ôi cũng là Nam-tử) còn ở ngoài họ cười họ nhạo-báng một cách rất giả-man, bởi vậy nên chú đờn-ông này mắc-cỡ, còn người đờn-bà bội phu như vậy nói với chồng chẳng có một lời chi tao-nhã, quá trí nhịn : người vợ vừa đi người chồng cản lại và đánh chút-đỉnh, bỗng thấy có một tên, nghe nói là tên Lợi thừa cơ vợ chồng người ta đánh lộn, dám làm trái phép nắm đầu chú đờn-ông mà đánh trên mặt. Chú này buông vợ ra rồi bỏ chạy, tên Lợi còn rượt theo nắm đầu mà kéo ra. Thấy sự như vậy, nên nhiều người biểu bắt tên Lợi mà đánh trên đầu nó, sao vợ chồng người ta đánh lộn, mà nó dám đánh chồng người ta, tên Lợi nói tôi là lính mà tôi bắt, trong khi đó có một thầy lại hỏi tên Lợi sao chú về phép vậy ? Chú nói chú là lính nhưng mà tôi đây biết bọn lính-kín nhiều lắm, vợ chồng người ta đánh lộn, bổn-phận chú làm lính thì chú bắt đem về bót chớ sao chú dám đánh người ta ? Tên Lợi nói tôi can ra. Không : tôi thấy chú đánh người ta, chớ chú nào can ra đâu ?

Tên Lợi nghe mấy lời ấy nên buông ra, mà còn rồi đem về bót hay không Tự ý chú muốn đem thì đem chú hỏi gì ? Rồi tên Lợi ra xe kéo mà đi về một mình, trong mấy người coi đó có người nói tên Lợi nầy là lính kín, nên nói nó là lính, chớ ai lại không biết một tên Lợi, dầu cho tên Lợi là lính kín thiệt đi nữa, cũng không được làm ngang đánh người ta như vậy.

Hay là tên Lợi có thù oán chi với chú đờn ông này, nên tên Lợi ghé có dịp, mới dùng thói vô phu như vậy.

Tên Lợi nầy sao vô lương tâm như vậy. nếu việc gia đạo của tên Lợi bất hòa, gặp khi phải âu đả như vậy, rồi người khác nắm đầu tên Lợi đánh trên đầu tên Lợi, thì tên Lợi phải thế nào ? có nhịn không ??

RẠCH-GIA

Ăn trộm gan ruột. — Đêm 29 mai vừa đây lối chừng 12 giờ khuya, có một đám ăn trộm, đến nhà ông Commendré chủ-sự Douanes Long-mỹ, trước khoan ngay cửa cái không đặng, sau lại khoan đến cửa sổ ngay bureau rồi vàng cửa lá sách, vô nhà lấy hai cây súng 2 lòng, một cây 1 lòng và một cây súng sáu.

Lúc chúng nó vừa ra, thì ông Commendré giựt mình hay, ngó thấy súng treo trên vách mất, bèn lấy cây súng còn để trên tủ gần buồng chạy ra bắn bồng hai tiếng và la lớn lên, các người ở gần đấy nghe chạy đến, thì bọn ăn trộm đã chạy thoát. Chúng nó bỏ quên lại một cây dù, vì lúc đó trời mưa giông quá, nên chắc sợ một thằng đứng ngoài coi chừng, bị mưa nên phải che dù.

Vậy lúc nầy trời giông mưa lắm, anh em miệt ruộng phải coi chừng cho lắm, kẻo bị thiệt hại khó bề lấy lại được.

BÁN ĐỒ VẠN BẢO

Những đồ cầm ở Vạn-bảo thành phố Hanoi, trong vòng tháng bảy tây 1926 mà không chuộc hay là không đổi vé thì sẽ bán đấu giá ngày thứ ba, mồng 5 tháng bảy tây 1927 (*mồng 7 tháng sáu ta*) 8 giờ sáng.

Tiền giấy bút mà người mua phải trả, ngoại giá mua, là bốn phân (4°/o).

Sổ kê những đồ cầm đem bán sẽ để cho những người mua và những người có đồ cầm xem.

Quan Chủ Vạn-bảo.
3645 BRENIER

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh vì đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất hẳn hiệu.
Chế toàn bằng chất Santalol
chất : Salol
và chất : Urotormine
Giá 1$80 một hộp

LỆ MUA BÁO

[illegible]

Rượu bổ-đào :
TONIQUE TONKINOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được !

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Các thứ rượu nho càng ngày càng thấy nhiều mãi ra, nhưng xét ra thì chỉ có thứ « *Tonique Tonkinois* » là có giá-trị hơn cả vì rượu ấy bao giờ làm cũng rất là cẩn-thận, đã từng được sắc chỉ của quốc-vương Đại-nam và Ai-lao ban khen.

Vậy như thế, thì các ngài cũng chỉ nên dùng thứ rượu ấy và nên nhớ kỹ lấy cái dấu hiệu của thứ rượu ấy.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ : 2$25 một chai lớn ; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem kỹ các cáo-bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư tờ báo này.

3001

Agents d'Annonces en Europe :
L. MAYENCE & Cie
DAVIGNON, BOURDET & Cie, Succrs
9, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

Thuốc trị chứng thổ tả
HIỆU « CÁI THÁP »

Thứ thuốc này chế ra để chuyên-trị chứng thổ tả mới mắc phải cùng là các chứng đau ở bộ máy tiêu-hóa (dạ-dày, ruột).

Thuốc ấy chế bằng các chất trị được đủ các chứng do bệnh ấy sinh ra.

Thuốc uống rất êm và trị các chứng đau trong dạ dày, trong đại tiểu tràng rất thần-hiệu. Thuốc ấy uống thì khỏi hẳn chứng buồn lợm, buồn nôn và chứng đau bụng dữ-dội trước khi và sau khi nôn.

Thuốc có chất làm cho chóng đỡ chứng đi rửa và cầm tiệt hẳn được chứng đi rửa, lại khiến cho người bệnh chóng thấy khoan-khoái trong mình và chóng lại sức.

Trong thuốc ấy lại có chất bổ tim, làm cho quả tim mạnh mẽ lên và làm cho khắp mình được phát nhiệt chóng được.

Thuốc ngọt rất dễ uống, không có công phạt gì cả.

Phàm những chứng đi rửa, thổ, không phải là thổ tả, cũng đều uống được cả.

Người lớn : Cứ 2 giờ uống một thìa lớn (thìa xúp);

Trẻ con : Cứ 2 giờ uống một thìa nhỏ (thìa cà-phê).

Chỉ ở hiệu Bào-chế **CHASSAGNE, 59 phố Paul Bert, Hanoi có bán thuốc này mà thôi.**

POSTES RECETTE AUXILIAIRE HANOI B.

Sở Bưu-điện phố hàng Bồ Hanoi

Hòm bỏ thơ của sở giây thép phố hàng bồ mỗi ngày 7 chuyến lấy thơ. Những thơ từ bỏ vào hộp ấy sẽ được đi rất nhanh chóng.

Ở đây có bán cả các thứ tem, giấy tín chỉ, nhận thơ recommandée, bán và phát những Mandat Tây và Mandat Đông-pháp.

Các ngài có cần nói điều gì xin cứ đến đây lúc nào cũng có người chực tiếp.

SÚNG BẮN HƠI «FRANCE»

Không có tiếng kêu
Không có khói
Không phiền-phức
Rẻ tiền

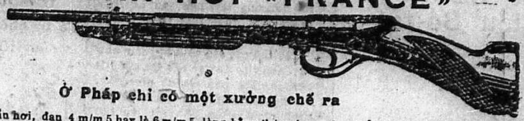

Ở Pháp chỉ có một xưởng chế ra

N° 1.000 D Súng bắn hơi, đạn 4 m/m 5 hay là 6 m/m 5, lòng bằng thép có mạ cho khỏi rỉ, có máy tự-nhiên đóng lại được, cò máy lên xuống được, dài 1 m. 5, nặng 2 kilos : 160 fr. Đạn tống 4 m/m 5, một ngàn 13 fr., đạn tống 6 m/m 5, một ngàn 24 fr., tên 4 m/m 5 một tá 3 fr. 50, tên 6 m/m 5, một tá 9 fr., lò-so để thay đổi 8 fr., díp cặp tên 4 fr. 50.

Gửi giấy mua cho : Manufacture d'Armes « SELEC A ». St-Etienne (Loire)

Súng này săn-bắn rất tốt, mà mua không phải giấy-phép.

QUYỂN THỨ NHẤT

« Việt-Nam Sử-Lược »

TRẦN-TRỌNG-KIM soạn

ĐÃ IN LẠI XONG RỒI

Giá : **0$80**

Bán buôn và bán lẻ tại bản-quán

GRANDS MAGASINS REUNIS

PHỐ PAUL-BERT — HANOI

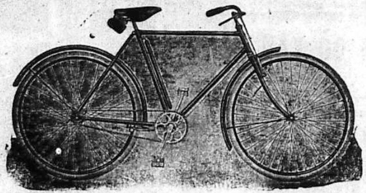

Xe-đạp «MORO» đã lắp thành xe, cả bánh, ru-líp, chắn bùn, 1 máy hãm. . . . . Giá : **400** frs.

Xe-đạp «MORO» chạy thi Tour de France, đã lắp thành xe, moyeux à aillette đủ cả. Giá đặc-biệt : **650** frs.

Xin mời đến xem xe ở bản-hiệu

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kê-nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc **Lập-lững** *ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin*

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI.

ŒNO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và đàn bà ở cữ . . . . Một litre :* **0$40**

Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai :* **1,25**

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai :* **1,25**

Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghip và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm. . . . . . . Một chai :* **1,25**

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều. . . . . Một chai :* **0,80**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay

Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu

3003

MỚI TÁI BẢN

QUỐC-VĂN GIÁO KHOA T

LỚP ĐỒNG-ẤU

Giá bán **0$10**

Bán buôn và bán lẻ xin viết thơ cho

M. BÙI-XUÂN-THÀNH

Quản-lý nhà in Trung-Bắc tân-văn. 61-63, Phố hàng Bông. — Hanoi

Thuốc hiệu

ASPIRINE

DES

USINES DU RHÔNE

là thuốc để uống trừ những bịnh :
Nóng lạnh, sổ mũi, rêm mình
các chứng rét cữ
Nhức đầu, nhức ốc, nhức răng
Đau mình, đau mẩy, đau lưng
Nhức gân cốt, trặt cổ.
có bán cùng trong các nhà bán thuốc
Phải đòi hỏi
cho đặng hiệu "USINES du RHÔNE"
mới chắc thuốc tốt, tinh trong
và thiệt hiệu-nghiệm

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng da dày, đau da dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất **Pancréatine, Diastase và Pepsine.**

Giá mỗi chai : 1$10

Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi

3001

Nhà Bản-đồ « TĂM-TĂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

ĐAU BẮP ĐÙI
SƯNG MÌNH
GHẺ CHỐC
MỤN - LÁT
SANG ĐỘC
GÃI TRẦY DA

ĐAU MÌNH
ĐAU GÂN - NHỨC MỎI
LAO TỔN

HÃY LO SỬA SỰ MÁU ME

Những người phải bị máu xấu, mang ngàn sự độc trong máu, trong nước tiểu chứa muôn ngàn đồ độc, nó chạy thông lưu vào gân xanh, mạch máu. Nếu chẳng biết mà lo ngừa đón trước, thì nó hay sanh ra nhiều bịnh hiểm nghèo, như là : bịnh bất toại nào là bịnh ung độc, lở lói, nào là bịnh nhức nhối trong gân cốt, nhức xương, xôn xao trong tỳ, rất là khốn nạn vô cùng, nhứt là về phần người đờn-bà, máu me không tốt, nó phải hại to.

Bởi vậy phải lo mà bổ huyết lại, sửa máu lại, phải dùng thứ thuốc *DÉPURATIF RICHELET* là thuốc rất hay, để mà đuổi trừ đồ độc thông lưu trong máu, đặng nó làm cho máu trở nên tốt, thì mới thạnh vượng lại đặng.

Nhiều ông danh sư và những người có lâm những các bịnh vì máu, đều chứng chắc và cao rao cái danh của thứ thuốc *DÉPURATIF RICHELET* là một thứ thuốc rất đại tài.

Mấy nhà thuốc đều có bán, chỗ trữ tại nhà thuốc chánh của ông L. Solirène ở ngang nhà hát tây, Saigon.

Nếu rủi mà hết thì gởi ngay qua hãng nơi Laboratoire de L. RICHELET de Sedan, 6, Rue de Belfort, BAYONNE (Basses-Pyrénées).

PHẢI DÙNG THUỐC BỔ VÀ TRỊ ĐÀM
THIỆT HIỆU LÀ

ELIXIR TONIQUE ANTIGLAIREUX

Của ông lương-y GUILLIÉ

Từ tám mươi năm nay thuốc ELIXIR có chế đường của quan lương-y Guillié lấy làm thần hiệu trong những bịnh HƯ PHẾ, đau trong TÌ VỊ, đau nơi TRÁI TIM, ĐAU GAN, ĐAU MÌNH, RÉT VỎ DA, hoặc CHÓC NƯỚC, BỊNH KIẾT, BỊNH HO DAI, BỊNH CÁM, GHẺ CHỐC NGOÀI DA và bịnh có TRÙNG LÃI TRONG BỤNG.

Ấy là một thứ THUỐC XỔ rẻ tiền và rất hiệu nghiệm làm cho HUYẾT RA TINH KHIẾT. Những bịnh gốc bởi ĐÀM hay là MẬT phát ra thì uống nó hay lắm.

Bất kì thuốc trị đàm nào mà không có dấu ký tên PAUL GAGE thì chớ dùng.

LẠI CÓ MỘT THỨ

THUỐC HOÀN XỔ

[illegible] rút trong thứ Elixir Tonique Antiglaireux của quan lương-y Guillié.

Chánh chỗ trữ thuốc này là nhà :
PAUL GAGE FILS, nhứt hạng bào chế y [illegible] đường GRENELLE St GERMAIN [illegible] số [illegible] tại đô thành PARIS.
[illegible] THUỐC CÁC DƯỢC PHÒNG [illegible]

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc :

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 1$00

3001

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

3001

Trung Bắc kỳ Lâm-sản Công-ty

(Rừng Bảo-đài, Rừng Phố-vị, Rừng Hạ-cương)

Chính sở tại Hanoi, 63, Phố hàng Bông

ĐIỆN-THOẠI số 150

CỦI, THAN,

GỖ LIM XANH HẠ-CƯƠNG, tốt có tiếng, cả cây từ 7 tấc trở lên để làm cột nhà.

RỪNG, NỨA và các thứ lâm-sản nước Nam.

Có xưởng tại Đáp-cầu, Yên-viên, Bồ-xá

Muốn trị bệnh rôm sảy, thì dùng thuốc LE SUDOL thật là công-hiệu vô-song!

Vì thuốc ấy làm cho khỏi ngứa-ngáy.

Vì thuốc ấy làm cho da-dẻ được mát mẻ dễ chịu.

Mỗi hộp : 0$80

Có cả cái chấm bột nữa

CHỈ TẠI HIỆU BÀO-CHẾ :

CHASSAGNE

Số 59, phố Paul-Bert, Hanoi có bán thôi.

DẦU "CRÉSYL" THIỆT

và sự hiệu nghiệm chắc chắn đã thử theo cách bác học, thì có một mình dầu hiệu :

CRESYL-JEYES

ĐỂ CẦY TRỪ BỊNH OẠN — LÀM HẾT HƠI ĐỘC ĐỊA — HẾT MÙI HÔI HÁM

PHÒNG NGỪA BỊNH OẠN linh-nghiệm thật, những là bịnh giặc-trời, thiên-thời, tê-thấp, ôn dịch thú vật.

THIỆT HỮU ÍCH trong xứ thuộc địa, để dùng mà rửa ray nhà cửa khỏi độc-địa, để rảy trong đồng bãi, đất bùn lầy cho khỏi dơ quê.

KHÔNG CÓ CHI LINH NGHIỆM BẰNG mà trừ các vật thú độc, trùng vẻ, muỗi mòng, bọ chét, gián mối và nhện-nhện.

Có một mình thứ dầu "CRESYL-JEYES" đặng trọn trừ hết hôi hám mà thôi.

HÃY CỨNG CỎI ĐỪNG CHỊU lấy bình nào không có nhãn hiệu "CRESYL-JEYES"

Thuốc trị chứng thổ-tả

Nhà nào cũng phải trữ thứ thuốc này để phòng trị chứng thổ-tả.

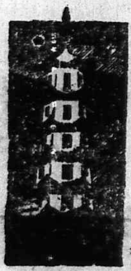

Thứ thuốc hiệu **« Cái tháp »** *này là thuốc chuyên trị chứng thổ tả thần-hiệu vô song.*

Vì thuốc ấy :

Có vị chữa cầm ngày chứng đi tả ;
Có vị bổ cho quả tim được mạnh mẽ lên ;
Có vị làm cho thân-thể khỏi phát lãnh ;
Có vị làm cho chỉ hẳn chứng thổ.

Chỉ ở hiệu Bào-chế **CHASSAGNE** *59 phố Paul Bert Hanoi* có bán thứ thuốc trị bệnh thổ tả rất thần-hiệu ấy thôi.

Cách chế-tạo tối-tân của Pháp

HOTCHKISS

Một cái kiểu độc-nhất vô-song. — 12 mã-lực. — Về đường lịch-sự và về đường cơ-khí cũng hơn các kiểu có tiếng nhất thế-giới, mà lại hơn các kiểu khác về đằng giá rẻ và về sự tinh-vi của các lối chế-tạo Pháp.

Vừa có những tính-chất hay của các kiểu xe nhỏ và các kiểu xe lớn.

ĐÓ LÀ KIỂU XE :

« LE JUSTE-MILIEU »

Xưởng xe ô-tô BOBILLOT

3016

Trẻ con khi được một năm rồi,
sức đã mạnh, cho bú không đủ no
nên cho ăn

Bột bổ Phoscao

RẤT BỔ VÀ CHÓNG NHỚN

Có thứ có đường, có thứ chưa có đường
Người lớn dùng cũng tốt lắm.

ĐÃ BỔ-SỨC, LẠI MAU-TIÊU

Bán tại : L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haiphong, Hanoi, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saigon, Pnom-Penh.

3007

Certifié l'insertion

Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn

Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN